

EUROPEAN
SAFETY
ENGINEER

THE EUROPEAN SOCIETY OF SAFETY ENGINEERS

www.european-safety-engineer.org

UDRUŽENJE INŽENJERA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU
BANJA LUKA, REPUBLIKA SRPSKA, BOSNA I HERCEGOVINA

<https://uizznr.com>

MEĐUNARODNI SEMINAR/WEBINAR

PROGRAM STALNOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA ZAŠTITU

**SAFETY ON THE CONSTRUCTION SITE
PROBLEM AND CHALLENGE OF FOREIGN WORKERS SAFETY
ZAŠTITA NA GRADILIŠTU
PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA**

31.3.2023.

Banja Luka, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina

ZBORNİK

**ZAŠTITA NA GRADILIŠTU
PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA**

Zbornik

IMPRESSUM

Nakladnik

The European Society of Safety Engineers
www.european-safety-engineer.org
info@european-safety-engineer.org

Za nakladnika

dr.sc. Josip Taradi

Urednik

dr.sc. Josip Taradi
josip.taradi@european-safety-engineer.org

Uredništvo

Jernej Jenko, dipl.inž.var.
Cvetan Kovač, ing.sig.
Aleksandar Mateev, dipl.ing.znr.
prof.dr.sc. Vesna Nikolić
mr.sc. Borče Stojčevski
Ana Šijaković, univ.spec.
doc.dr.sc. Dejan Vasović
mr.sig. Leon Vedenik
doc.dr.sc. Biljana Vranješ

Naklada

Elektronički dokument (pdf).

Autori su odgovorni za profesionalnu i jezičnu točnost svojih radova.

Čakovec, 2023.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

AUTORI I SUDIONICI

Autori

1. **Đekanović Momčilo**, Bosna i Hercegovina, Banja Luka
m.djekanovic@inspektorat.vladars.net
2. **Gubišić Andrea**, Hrvatska, Zagreb
andrea.grubisic@prime-synergy.eu
3. **Palačić Darko**, Hrvatska, Zagreb
darko@vss.hr
4. **Pavlič Miran**, Slovenija, Ljubljana
miran.pavlic@kclj.si
5. **Stanišić Nenad**, Bosna i Hercegovina, Banja Luka
nenadstanisic00@gmail.com
6. **Šobat Nikola**, Bosna i Hercegovina, Banja Luka
nikola.sobat73@gmail.com
7. **Štajner Bruno**, Hrvatska, Zagreb
bruno@zitel.hr
8. **Štajner Marko**, Hrvatska, Zagreb
marko@zitel.hr
9. **Šumonja Slobodan**, Bosna i Hercegovina, Banja Luka
slobo.sum@gmail.com
10. **Taradi Josip**, Hrvatska, Čakovec
josip.taradi@european-safety-engineer.org
11. **Todić Mladen**, Bosna i Hercegovina, Banja Luka
mladen.todic@mf.unibl.org
12. **Tot Srećko**, Hrvatska, Čakovec
srecko.tot@gmail.com
13. **Vedenik Leon**, Slovenija, Murska Sobota
leon.vedenik@gmail.com
14. **Vranješ Biljana**, Bosna i Hercegovina, Banja Luka
biljana.vranjes@mf.unibl.org
15. **Vrućinić Dragan**, Bosna i Hercegovina, Banja Luka
dragan.vrucinic@albo.biz

Sudionici

16. Čivčić Dalibor
17. Čivčić Zoran
18. Čolić Biljana
19. Dalmacija Jadranka
20. Damjanović Nenad
21. Dragičević Slaviša
22. Jakšić Aleksandra
23. Janković Vesna
24. Jovanović Darko
25. Kajkut Zvezdana
26. Kopanja Davor
27. Kosić Saša
28. Lukajić Danijel
29. Makivić Željka
30. Maslarić Ivana
31. Maslarić Slavko
32. Milosavljević Saša
33. Petrović Milan
34. Ranković Siniša
35. Ristić Branislav
36. Ristić Jagoda
37. Rogan Milorad
38. Savić Milena
39. Samardžić Goran
40. Slijepčević Snežana
41. Spasojević Zoran
42. Stojaković Aleksandar
43. Stošić Kristina
44. Strabić Slavica
45. Šubotić Mile
46. Šumonja Slobodan
47. Tešić Vedran
48. Tomović Dragoslav
49. Vručinić Dragan
50. Vučić Dejan
51. Zgonjanin Jelena

Seminar

Webinar

52. Aleksovski Ljupčo
53. Anđić Mitra
54. Antić Marko
55. Artić Diana
56. Babić Pavao
57. Bagarić Krešo Glorija
58. Baković Robert
59. Baksa Ines
60. Balić Ana
61. Balov Ivan
62. Bartoloti Andrija
63. Bartoloti Palić Kristina
64. Bartulić Mijo

65. Baseska Božinovska Stevka
66. Benko Ana
67. Bijelić Bojan
68. Bijuk Renata
69. Biočić Andrea
70. Bogdan Domagoj
71. Borozan Bojan
72. Brčić Marjan
73. Bučanac Berislav
74. Buljan Josip
75. Bureš Zoran
76. Cetina Marko
77. Cveniće Aleksandar
78. Cvetković Igor
79. Cvetković Nebojša
80. Čejvan Enes
81. Čuljak Marina
82. Ćendo Hrvoje
83. Diebalo Denis
84. Dražić Denis
85. Drozdek Ante
86. Duplančić Davor
87. Đaković Dijana
88. Englert Matias
89. Fabriš Aleksander
90. Farkaš Mario
91. Filipovski Ivan
92. Galamić Aco
93. Galić Marinka
94. Galović Mladen
95. Gašić Miloš
96. Gašpar Dario
97. Gazić Vedrana
98. Geljić Ivana
99. Glancer Ida
100. Golubović Darko
101. Grgas Bojana
102. Grubić Magdalena
103. Grubišić Miro
104. Grujić Zlatko
105. Guć Joško
106. Gudelj Marjana
107. Gusiž Željko
108. Ilievski Igor
109. Jagar Željko
110. Jajetić Tomislav
111. Jambrešić Dalibor
112. Jerončić Dea
113. Jinek Bernard
114. Juračić Ivica
115. Jurešić Danijel
116. Kapović Ante
117. Klasnić Ana
118. Kljajić Gidi Jelena
119. Kostić Nebojša
120. Košćević Gordan

121. Kotur Siniša
122. Kovač Elvira
123. Kovačević Marija
124. Krastić Adriana
125. Kvartuč Filip
126. Lazić Dejan
127. Lohajnar Goran
128. Lozančić Antonio
129. Luketić Ivica
130. Ljuba Brigita
131. Majetić Lorena
132. Mamut Denis
133. Maričić Miroslav
134. Marinac Hrvoje
135. Matuško Marko
136. Mihelić Loredana
137. Miklec David
138. Milković Ivan
139. Milovac Ante
140. Milović Jelena
141. Mitkova Marija
142. Mrkonjić Antonija
143. Novotni Matej
144. Pendić Stjepan
145. Pendić Tatjana
146. Perić Matej
147. Perišić Ivan
148. Peterlic Sinisa
149. Pezo Stipo
150. Piteša Vanja
151. Plehan Krešimir
152. Rapaić Nikola
153. Rasonja Sandra
154. Regetas Igor
155. Relja Marko
156. Renka Ida
157. Rodić Vlado
158. Rogošić Lovel
159. Ropuš Ivana
160. Sabljčić Aleksandar
161. Seničić Josip
162. Senkić Andrijana
163. Smječanin Emir
164. Stavreska Biljana
165. Stefanović Kristina
166. Stojadinović Marija
167. Stojanović Ivana
168. Stojčevski Borče
169. Šeketa Tomislav
170. Šestan Gordan
171. Šimunović David
172. Šimunović Matej
173. Šobot Goran
174. Šokčević Ivica
175. Štimac Kristina
176. Štrok Filip

177. Tašev Pero
178. Teskera Sučić Viktorija
179. Tintor Jelena
180. Tomić Nikola
181. Tomljanović Danijel
182. Tomljanović Hrvoje
183. Topuzovski Pavle
184. Tovilo Ivona
185. Trajković Zoran
186. Trbić Ana
187. Urbanek Hrvoje
188. Vajler Mario
189. Višnjić Marko
190. Volf Bruno
191. Vukasović David
192. Zelić Alen
193. Zulić Kristian
194. Žarković Milan

Države autora i sudionika

1. Bosna i Hercegovina
2. Crna Gora
3. Hrvatska
4. Sjeverna Makedonija
5. Slovenija
6. Srbija

Gradovi autora i sudionika

1. Banja Luka
2. Beograd
3. Bileća
4. Bjelovar
5. Bor
6. Brčko
7. Čačak
8. Čakovec
9. Donji Miholjac
10. Foča
11. Gospić
12. Jagodina
13. Istočno Sarajevo
14. Karlovac
15. Kavadarci
16. Kičevo
17. Kragujevac
18. Kruševac
19. Kutina
20. Ljubljana
21. Modriča
22. Murska Sobota
23. Našice
24. Niš
25. Novi Sad
26. Novigrad Istarski

27. Ogulin
28. Omiš
29. Oriovac
30. Osijek
31. Otočac
32. Požarevac
33. Prijedor
34. Prilep
35. Prnjavor
36. Rijeka
37. Sarajevo
38. Sisak
39. Slavonski Brod
40. Split
41. Skopje
42. Šipovo
43. Tivat
44. Umag
45. Veles
46. Vinkovci
47. Vukovar
48. Zadar
49. Zagreb
50. Zmijavci
51. Zvornik

SADRŽAJ

Prezentacije po programu

1.	PROBLEMATIKA ZAŠTITE NA RADU U GRAĐEVINARSTVU	10
	prof.dr.sc. Mladen Todić, doc.dr.sc. Biljana Vranješ	
2.	UNUTARNJI NADZOR ZAŠTITE NA GRADILIŠTU	18
	dr.sc. Darko Palačić, Andrea Grubišić	
3.	ZAŠTITA NA RADU U GRAĐEVINARSTVU U OBLASTI VISOKOGRADNJE	23
	Slobodan Šumonja, dipl.ing.znr, mr.sc. Nikola Šobat	
4.	UPRAVLJANJE RIZIKOM OD PADA S VISINE	31
	Marko Štajner, mag.ing.mech., mr.sig. Bruno Štajner	
5.	INSPEKCIJSKI NADZOR I PROBLEMATIKA ZAŠTITE STRANIH RADNIKA U REPUBLICI SRPSKOJ (BIH)	38
	Momčilo Đekanović, dipl.ing.	
6.	ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU ZA TUJE DELAVCE V REPUBLICI SLOVENIJI	45
	dr.sc. Miran Pavlič, mr.sig. Leon Vedenik	
7.	PROVOĐENJE MJERA ZAŠTITE NA RADU ZA STRANE RADNIKE DRŽAVLJANE TREĆIH ZEMALJA U REPUBLICI HRVATSKOJ	57
	Srećko Tot, dipl.ing.	
8.	ZAŠTITA RADNIKA NA GRADILIŠTIMA U PRAKSI - POVREDE KAO POSLJEDICA NEDOVOLJNE PRIMJENE MJERA ZAŠTITE NA RADU	71
	Nenad Stanišić, dipl.ing.znr.	
9.	PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAPOŠLJAVANJA STRANIH RADNIKA U HRVATSKOJ - ANALIZA AKTUALNIH TEKSTOVA U MEDIJIMA	77
	dr.sc. Josip Taradi	

**EUROPEAN
SAFETY
ENGINEER**

PROGRAM STALNOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA ZAŠTITU

Međunarodni seminar/ webinar:

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU

PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

SAFETY ON THE CONSTRUCTION SITE

PROBLEM AND CHALLENGE OF FOREIGN WORKERS SAFETY

31.3.2023.

Banja Luka

PROBLEMATIKA ZAŠTITE NA RADU U GRAĐEVINARSTVU

Mladen Todić, Biljana Vranješ

[Prezentacija na seminaru](#)

STRUČNI PODACI O AUTORU

Dr Mladen Todić
BiH, Banja Luka
Univerzitetu u Banjoj Luci, Mašinski fakultet
E-mail: mladen.todic@mf.unibl.org

Doktor tehničkih nauka, oblast: tehničke nauke
Magistar nauka, u oblasti obrade metala deformisanjem
Diplomirani mašinski inženjer, proizvodni smjer
Zaposlen na Univerzitetu u Banjoj Luci, Mašinski fakultet, na radnom mjestu redovni profesor. Ukupno 40 godina radnog staža, od toga 15 godina u privredi.
Autor i koautor preko 150 naučnih i stručnih radova, 5 univerzitetskih udžbenika i voditelj i učesnik više nacionalnih i međunarodnih projekata.

Istraživački interes: bezbjednost i pouzdanost konstrukcija, primjena kompozitnih materijala, unaprijeđenje sistema i uređaja zaštite.

Stručni i znanstveni interes: Bezbjednost konstrukcija. Sistemi i uređaji zaštite. Detakcija zaostalih naponskih stanja i naponsk og stanja pri opterećenjima. Posude pod pritiskom. Kompozitni materijali.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

STRUČNI PODACI O AUTORU

Dr Biljana Vranješ
BiH, Banja Luka
Univerzitetu u Banjoj Luci, Mašinski fakultet
E-mail: biljana.vranjes@mf.unibl.org

Doktor tehničkih nauka, oblast: inženjerstvo zaštite radne sredine.
Magistar nauka, u oblasti Industrijski inženjering.
Diplomirani mašinski inženjer, smjer zaštita na radu.
Zaposlen na Univerzitetu u Banjoj Luci, Mašinski fakultet,
na radnom mjestu docenta.

Ukupno 29 godina radnog staža.

Autor i koautor 70 naučnih i stručnih radova, 1 univerzitetskog udžbenika, 1 zbirke propisa iz oblasti zaštite na radu i učesnik 1 međunarodnog projekta.

Član menadžment tima Evropskog društva inženjera sigurnosti i koordinator ESSE za BiH.

Član programskog odbora Međunarodne Konferencije "Menadžment i sigurnost – M&S".

Član upravnog odbora i podpredsjednik Udruženja inženjera zaštite i zdravlja na radu, Banja Luka.

Istraživački interes: bezbjednost, upravljanje rizikom, procjena rizika, metode procjene rizika, kvalitet, upravljanje znanjem.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Uvod

- Oblast zaštite na radu ima zadatak:
 - smanjenja povreda i bolesti radnika u građevinskoj industriji,
 - smanjenje gubitaka radnog vremena zbog bolovanja,
 - da rad radnika bude bezbjedan i da uslovi na radnim mjestima ne prouzrokuju povrede radnika, kao i preduzimanje mjera za umanjivanje uticaja štetnosti na zdravlje i profesionalne vještine.
- Menadžment, koji je zadužen za bezbjednost treba da organizuje funkcije planiranja, identifikovanja problematičnih oblasti, koordiniranja, kontrole i usmjeravanja i provođenja bezbjedonosnih aktivnosti u radnom okruženju (npr. gradilištu) na prevenciju nesreća i uslova za nastanak ugrožavanja zdravlja radnika.
- U radnim okruženjima ima mnogo više "incidenata" nego povreda.
- Mjere bezbjednosti treba primjeniti prije nego što se nezgoda dogodi - **preventiva**

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Građevinarstvo

- Građevinarstvo je jedna među najopasnijim industrijama u svijetu, s značajnim brojem nesreća čije su posljedice lake i teške povrede, te povrede sa smrtnim ishodom na radnom mjestu.
- Svaki dan hiljade radnika rizikuju svoju bezbjednost obavljajući opasne poslove na raznim gradilištima.
- Ova oblast obuhvata razna zanimanja, koja se kreću od zemljanih, zidarskih, armiračkih, tesarskih, radova krovopokrivanja, fasaderskih, elektrotehničkih radova i brojnih drugih poslova, koji su opasni i rizični čak i kada se zaposleni pridržavaju svih sigurnosnih standarda.
- Mnogi građevinski poslovi, od izgradnje zgrada do radova na putevima, tunelima, nad vodom, pod vodom i drugi radovi, nalaze se među 20 najopasnijih poslova.
- U prosjeku, oko 18,76 građevinskih radnika na 100.000 godišnje pogine na radnom mjestu, a broj povređenih je daleko veći.
- Građevinski sektor u Evropi zapošljava oko 18 miliona radnika.
- Građevinska industrija nikad nije inovativna i uvijek se suprostavlja promjenama.

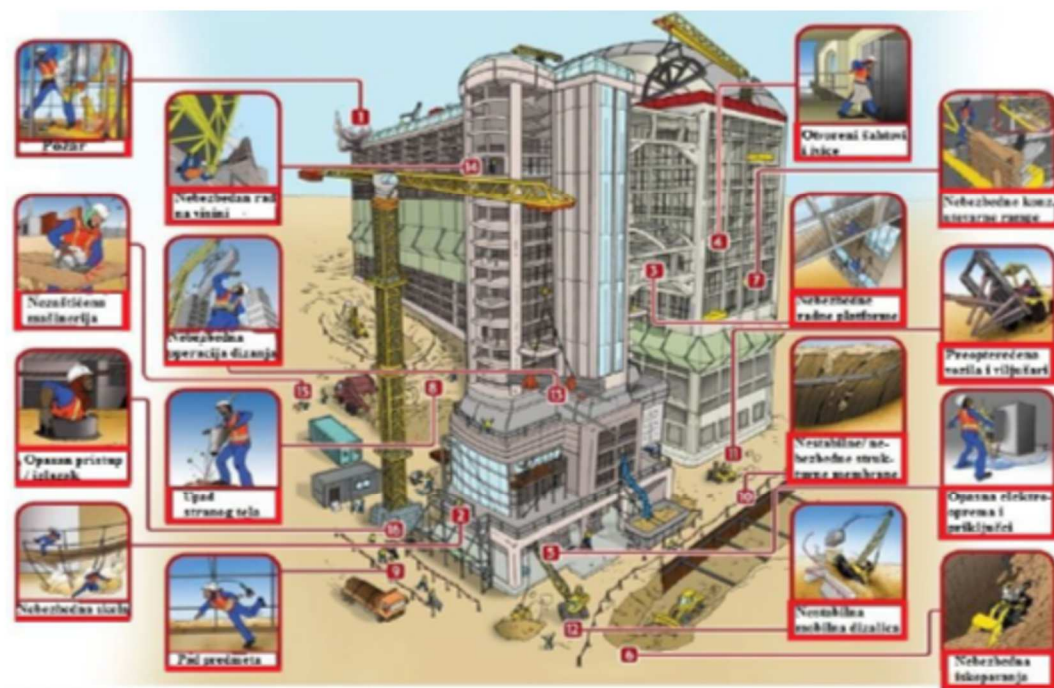
ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Specifičnosti građevinskih radova iz kojih proizlaze brojni rizici

- pretežito rad na otvorenom prostoru,
- različitost svakog projekta (otežava predviđanje opasnosti),
- učestvovanje većeg broja radnika različitih zanimanja i stepena stručne obučenosti,
- veće učešće radnika sa nižim obrazovanjem,
- nestalna radna snaga – često mijenjaju mjesto rada (često samo privremeno zaposleni),
- radnici obavljaju veći broj različitih poslova,
- učešće različitih mašina i korištenje raznovrsnih repromaterijalima,
- uključenost više (pod)izvođača na gradilištu istovremeno,
- veliki obim i složenost konačnog objekta, te vremena završetka objekta (teža kontrola),
- nedostatak kvalifikovane radne snage (posebno odgovarajuće obučene, pa se više koriste prekvalifikovani radnici),
- niska radna kultura – loše radne navike (veliki udio mladih radnika),
- velik broj malih građevinskih poduzeća (do 50 zaposlenih) bez stručnjaka za ZNR (izostaje unutrašnji nadzor),
- težnja za što većom i bržom zaradom na račun izbjegavanja mjera zaštite pri gradnji.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Top 16 rizika u građevinarstvu

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Opasnosti u građevinarstvu

- Postoji mnogo načina na koje radnik u građevinarstvu može biti ozlijeđen ili zadobiti povredu koja se završava smrtnim ishodom .
- Međutim , četiri opasnosti su na vrhu liste opasnosti koje najčešće uzrokuju smrtonosne nezgode na radnom mjestu u građevinarstvu (pod nazivom „Fatalna četvorka“).
- Fatalnu četvorku čine:
 - padovi (glavni uzrok smrtnih slučajeva u građevinarstvu preko 35 %); skele: padovi i rušenje, neodgovarajuće skele; neobezbjeđeni razni otvori, itd.
 - prignječnja (iskopi i razni kanali, razne radne mašine, prevrtanje i urušavanje raznih mašina itd.)
 - strujni udar (nepravilno uzemljenje, kablovi i električni alati koji nisu ispravni)
 - udarac predmetima ili mašinama.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Štetnosti, gotovo se uopšte ne prate njihovi uticaji

- Loše zdravlje, u građevinarstvu posljedica je teških radnih uslova i rada sa nepoznatim štetnim materijama.
- Može se slobodo reći da na ove uzroke niko i ne misli. Propisi ih samo navode, međutim tragova posljedica nema i nedovoljno ili uopšte se ne isražuju.
- Nema dostupnih ni statističkih ni drugih podataka.
- Štetnosti obuhvataju :
 - razne materijale koji u sebi sadrže hemikalije s kojima se susreću i rade radnici,
 - mikroklimatski uslovi (rad na otvorenom i zatvorenom prostoru),
 - azbest,
 - dizanje težih terete,
 - buka i vibracije,
 - izloženost opasnim i štetnim zračenjima.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Obuka kadrova za izvođenje građevinskih radova

- Obuka radnika je ključna za zaštitu radnika, bilo da se radi o upoznavanju sa opasnostima koje se mogu pojaviti na radilištu, bilo da sami radnici u toku rada vrše neposrednu procjenu rizika u obavljanju nekog radnog zadatka i
- Uz obavezu da radnici imaju svu ličnu zaštitnu opremu koja im je potrebna, kao što su kacige, naočale i obuća otporna na klizanje, sigurnosne pojaseve zavisno od vrste obavljanja planiranog radnog zadatka.

Poslodavci moraju obezbjediti:

- obuku i pravilno planirati rad na objektu koji se izvodi ili obezbjediti tim odnosno stručnjake koji će na sebe preuzeti područje bezbjednog rada na radilištima;
- obezbjediti odgovarajuću opremu i redovno je provjeravati kako bi se spriječile eventualne nezgode;
- sve mašine i pomoćni uređaji moraju biti atestirani za bezbjedan rad na njima ili sa njima;
- obezbjediti stručnjaka koji će biti zadužen za bezbjedno izvođenje radova (zadatak mu je da prati, upozorava i provodi aktivnosti u svrhu bezbjednosti pri izvođenju radova).

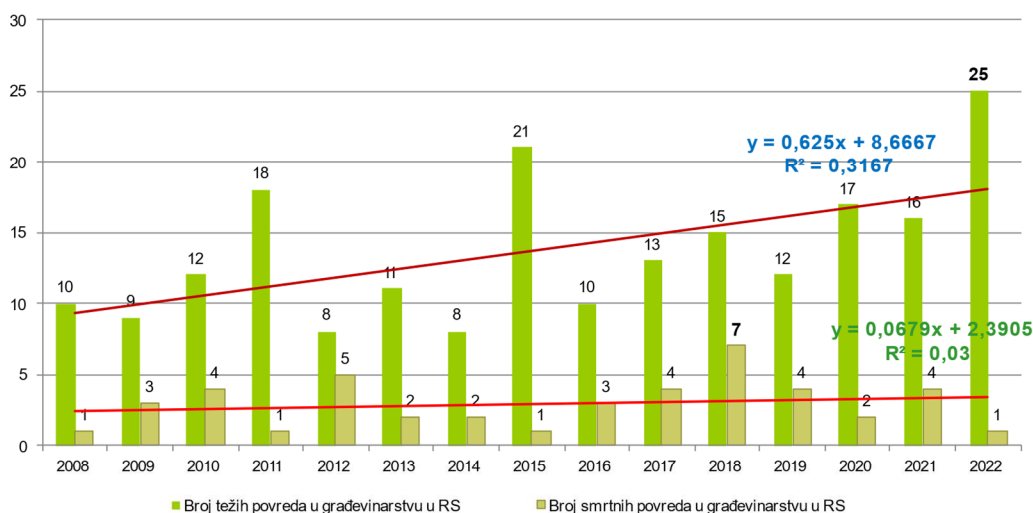
ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Primjena zakonskih propisa po pitanju bezbjednosti u zonama izvođenje radova

- Zakon o zaštiti na radu i propisi određuju minimalne standarde zaštite zdravlja i bezbjednosti na radnom mjestu i definišu opšte principe bezbjednosti za radna mjesta regulisana na teritoriji države, entiteta itd.
- Zakon o zaštiti na radu i propisi moraju biti dostupni na web stranicama (u RS je to provedeno)
- Podzakonska regulativa u RS dugo nije mjenjana u ovoj oblasti (Pravilnik o zaštiti na radu u građevinarstvu, Službeni list SFRJ, br.42/68 i 45/6)
- Inspektori zaštite na radu treba da imaju zakonsko pravo da uđu na bilo koje radno mjesto, u bilo kojem vremenu, bez najave da izvrše rutinske inspekcije.
- Inspektor može razgovarati sa radnicima i nadzornicima, može izdati naredbe za ispravljanje nesigurne situacije ili naređenje da se prekine rad ako postoji neposredna opasnost.
- Može se postaviti pitanje,
Da li se svi propisi realno i stvarno koriste na građevinskim radilištima?

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

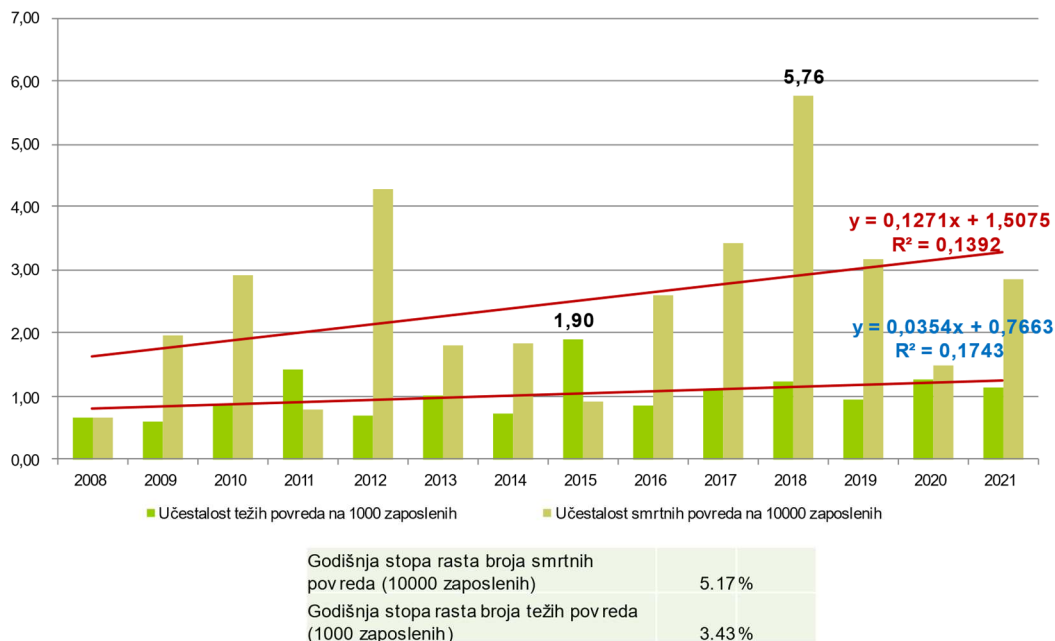
Trend broja povreda u građevinarstvu RS za period 2008. -2022.

Godišnja stopa rasta broja težih povreda	=	4.57%
Godišnja stopa rasta broja smrtnih povreda	=	2.31%

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Trend učestalosti povreda prema broju zaposlenih u građevinarstvu RS za period 2008. -2021.

U posmatranom periodu prisutan je **opadajući trend** broja zaposlenih u građevinarstvu RS (oko 1% godišnje)

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Naučni prilaz kako uticati na nivo bezbjednosti u građevinarstvu

- Da bi se pristupilo naučnom prilazu razmatranja nezgoda, mora se shvatiti da statistička ekstrapolacija nezgode uključuje malo informacija kako su nastale i njihov sadržaj.
- Potrebno je identifikovati uzročno-posljedične odnose kako bi mogli doći do konkretnih mjera koje se mogu poduzeti radi umanjavanja broja i intenziteta povreda na gradilištima.
- Istraživanje nezgoda treba da ima za cilj stvaranje baze podataka, najčešćih događaja kako bi se odredio prioritet djelovanja koje treba poduzeti radi: poboljšavanja zakonskih pravilnika, obuke radnika u smislu umanjavanja nivoa rizika, smanjenje broja nezgoda sa fatalnim i teškim ishodima.
- Sadašnja istraživanja se provode o događajima koji su se dogodili i temelje se na izvještajima o nezgoda, statistikama i upitnicima učesnika, ali specifične karakteristike svake nezgode i definisanje kanala uzročnosti koji je doveo do nezgode otežavaju pronalaženje korijenitih (osnovnih) uzroka.
- Menadžment treba da bude ključni učesnik u građevinskoj industriji za razvoj potrebnih vještina među radnom snagom u oblasti obrazovanja, informisanja, komunikacije s ciljem smanjenja povreda sa teškim i fatalnim ishodom.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Analiza kako uticati na poboljšanje propisa za povećanje bezbjednosti izvođenja radova

- Da bi se poboljšali propisi za povećanje bezbjednosti pri izvođenju građevinskih radova potrebno je:
 - Formirati digitalnu bazu podataka svih nezgoda koje se dešavaju na gradilištima (baza mora sadržati detaljne podatke o uzročno-posljedičnim parametrima),
 - Formirati digitalnu bazu incidenata koji su se desili na gradilištima ali nije došlo do povreda (pristup bazi radi unosa uzroka incidenata omogućiti stručnjacima koji su zaduženi za bezbjednost na gradilištima)
 - Formirati bazu podataka o štetnostima koje se javljaju na gradilištima (materijali, zračenja, mikrolimatski štetni uslovi itd.)
 - Propise obnavljati prema tehničkim dostignućima tj. uvođenju novih tehnologija i novih materijala u oblast građevinarstva .

- Na osnovu formiranih baza i analizom arhiviranih podataka davati prijedloge za izmjenu i dopuna zakona i pravilnika .

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Zaključak

- Radovi u građevinarstvu spadaju u visokorizičnu djelatnosti, sa velikim brojem teških i lakih tjelesnih povreda te povreda sa smrtnim ishodom.
- Rad sa poznatim štetnim uslovima i materijama mora se obavljati prema važećim propisima, pravilima i procedurama.
- Neophodna je kontinualna obuka radnika i kadrova koji rade na gradilištima.
- Vlasnik građevinske firme je obavezan da obezbjedi sve potrebne uslove za bezbjedan rad na gradilištima .
- Komunikacija i usklađenost između predstavnika glavnog izvođača i podizvođača mora biti na visokom nivou pri izvođenju i planiranju svakodnevnih radova.
- Visok nivo bezbjednosti će uticati na profit, bezbjednost radnika i dignitet firme.
- Zakoni i propisi moraju pratiti nova naučna i stručna dostignuća tj. usklađivati zakone prema novim tehničko-tehnološkim rješenjima.
- Što se tiče radnika koji su anagažovani i ne razumiju komunikaciju na jeziku koji gravitira na gradilištima, lice koje ih je angažovalo je obavezno da te prepreke na odgovarajući način premosti (jer svi na gradilištu su radnici koji su izloženi incidentima koji mogu dovesti do nezgode).

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

EUROPEAN
SAFETY
ENGINEER

PROGRAM STALNOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA ZAŠTITU

Međunarodni seminar/ webinar:
ZAŠTITA NA GRADILIŠTU
PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA
SAFETY ON THE CONSTRUCTION SITE
PROBLEM AND CHALLENGE OF FOREIGN WORKERS SAFETY

31.3.2023.
Banja Luka

UNUTARNJI NADZOR ZAŠTITE NA GRADILIŠTU

dr. sc. Darko Palačić
Andrea Grubišić

STRUČNI PODACI O AUTORIMA

dr. sc. Darko Palačić prof. v. š.
Hrvatska, Zagreb
Veleučilište studija sigurnosti
E-mail: darko@vss.hr

Doktor tehničkih znanosti, zaštita na radu
(Univerzitet u Nišu, Fakultet zaštite na radu, 2015.)

Ostale edukacije: Lead auditor Q, E, OH, ISMS, BCM, ABMS, Lead risk manager, CMKS
Predstojnik katedre za zaštitu na radu na Veleučilištu studija sigurnost, dio SSBMeva
Vlasnik PHD Consultor d.o.o. Ukupno 36 godina radnog staža.

Autor i suautor 134 znanstvena i stručna rada, od čega 2 monografije i 2 priručnika. Sudjelovao u 3 istraživačka projekta.

Andrea Grubišić, građ. teh. v isokogradnje
Hrvatska, Zagreb
Primesynergy d.o.o.
E-mail: andrea.grubisic@primesynergy.eu

Student na preddiplomskom stručnom studiju Visoke škole za sigurnost
Stručnjak zaštite na radu I. stupanj (MRMS Zagreb, 2017)
Građevinski tehničar visokogradnje (Građevinska tehnička škola Zagreb, 2004)

Ostale edukacije: Osnove andragoških znanja, osposobljenost za utvrđivanje prisutnosti alkohol u organizmu, Interni audit ISO 9001:2015

Ukupno 17 godina radnog staža u različitim djelatnostima (građevina, gospodarenje otpadom i zaštita na radu). 7 godina u ovlaštenoj tvrtki za zaštitu na radu na poslovima izrade procjena rizika i provođenja unutarnjih nadzora u građevinskoj djelatnosti, djelatnosti gospodarenja otpadom, zdravstvenim ustanovama, proizvodnji i dr.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

UVOD

Na radnim mjestima godišnje se dogodi oko 2,78 milijuna smrtnih nesreća. Svaki dan gotovo 7700 ljudi premine od bolesti vezanih uz rad ili ozljeda na radu. (ILO).

Svake godine dogodi se oko 374 milijuna ozljeda i bolesti vezanih uz rad koje uzrokuju odsutnost s radnog mjesta.

Hrvatska (HZZO)

2021. godine - 15589 ozljeda na radu (84 % na mjestu rada) i 35 ozljeda sa smrtnim ishodom. Građevinarstvo : 1392 (8,93%)

2020. godine - 14403 ozljeda na radu (86 % na mjestu rada) i 21 ozljeda sa smrtnim ishodom. Građevinarstvo : 1313 (9,10%)

2019. godine -18119 ozljeda na radu (83 % na mjestu rada) i 19 ozljeda sa smrtnim ishodom. Građevinarstvo : 1510 (8,33%)

Ozljede stranih radnika?

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

UVOD

Radi unapređivanja sigurnosti i zaštite zdravlja na radu propisuju se:

- opća načela sprječavanja rizika na radu i zaštite zdravlja,
- pravila za uklanjanje čimbenika rizika,
- postupci osposobljavanja radnika,
- postupci obavješćivanja i savjetovanja radnika i njihovih predstavnika s poslodavcima i njihovim ovlaštenicima.

Jedan od poslova zaštite na radu je unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu te poticanje i savjetovanje poslodavca i njegovih ovlaštenika da otklanjaju nedostatke u zaštiti na radu utvrđene unutarnjim nadzorom.

Zakon o zaštiti na radu (NN br. 71/14, 118/14, 94/18, 96/18)

Koordinator za zaštitu na radu obavezan je tijekom građenja:

- 5) provjeravati provode li se radni postupci na siguran način i usklađivati propisane aktivnosti
- Ne postoji kazna ukoliko se ne provodi zahtjev iz točke 5)
- (kazna 7.000 kn / 929 € ukoliko ne izradi i ne usklađuje plan izvođenja radova)

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

ORGANIZACIJA I PROVEDBA UNUTARNJEG NADZORA

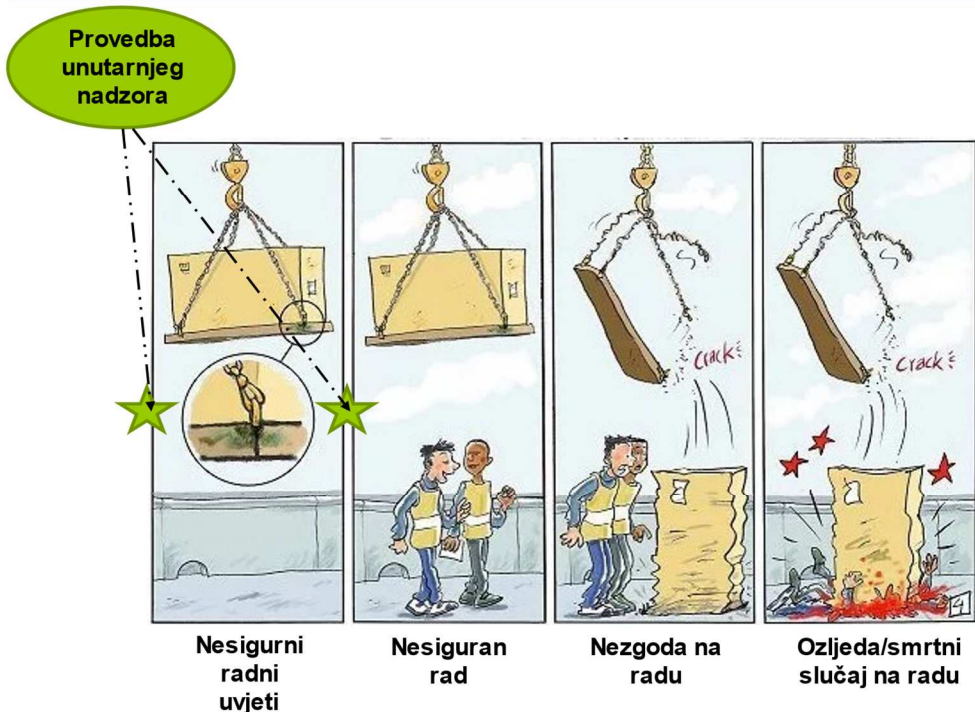
Problematika rada stranih radnika:

- Jezična barijera
- Drugačije radne navike
- Sigurnosna (ne)kultura
- Svijest o rizicima
- Neznanje / stručna osposobljenost

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

LANAC DOGAĐAJA

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

ORGANIZACIJAI PROVEDBA UNUTARNJEG NADZORA

Propisima nisu definirani detalji vezano za organizaciju i provedbu unutarnjeg nadzora.

Svrha unutarnjeg nadzora - pravovremeno otkrivanje nedostataka u provedbi zaštite na radu te poticanje i savjetovanje poslodavca i njegovih ovlaštenika da otklanjaju nedostatke u zaštiti na radu utvrđene unutarnjim nadzorom.

Sadržaj provedbe unutarnjeg nadzora - provjera propisanih zahtjeva zaštite na radu za mjesta rada (osnovna i posebna pravila znr)

Sadržaj ovisi o:

- rezultatima procjene rizika, opasnostima, razini rizika, broju radnika, prijašnjim nalazima, lokaciji, incidentima,
- zahtjevima iz Pravilnika o zaštiti na radu na privremenim gradilištima (NN br. 48/18), Dodatak V. Minimalni zahtjevi za sigurnost i zdravlje na gradilištu (18 grupa zahtjeva).

Evidentiranje provedbe unutarnjeg nadzora – check liste (za svaku vrstu posla odvojeno, prilagođeno pojedinom gradilištu), aplikacija, fotografije,

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

ORGANIZACIJAI PROVEDBA UNUTARNJEG NADZORA

Učestalost provedbe unutarnjeg nadzora – definirati na temelju rizika i drugih zahtjeva.

Odgovorne osobe za provedbu unutarnjeg nadzora – imenovati stručnjake zaštite na radu koji su odgovorni za provedbu unutarnjeg nadzora.

Ostali sudionici u provedbi unutarnjeg nadzora – ovlaštenici, povjerenici...

Odgovorna osoba za kontrolu provedbe unutarnjeg nadzora – imenovati odgovornu osobu za kontrolu provedbe.

Obavještanje o rezultatima unutarnjeg nadzora – definirati način obavještanja, osobe koje je potrebno obavijestiti, rok za obavještanje.

Čuvanje zapisa – definirati na koji način se čuvaju zapisi, tko je odgovoran za čuvanje i vrijeme čuvanja.

Način definiranja svega navedenog – dokumentirani postupak, odluka...

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

ORGANIZACIJA I PROVEDBA UNUTARNJEG NADZORA

Koliko često je potrebno provoditi unutarnji nadzor?

Ovisno o riziku!
Ovisno o dugim zahtjevima!

Zahtjev		Odgovori	Rezultati		
		Da	Ne	N/A	
1. Oprema prima odgovarajuće održavanje					
2. Oprema održava, osposobljena, održava, oprema					
3. Oprema odgovara zahtjevima					
4. Oprema odgovara zahtjevima					
5. Oprema odgovara zahtjevima					
6. Oprema odgovara zahtjevima					
7. Oprema odgovara zahtjevima					
8. Oprema odgovara zahtjevima					
9. Oprema odgovara zahtjevima					
10. Oprema odgovara zahtjevima					
11. Oprema odgovara zahtjevima					
12. Oprema odgovara zahtjevima					
13. Oprema odgovara zahtjevima					
14. Oprema odgovara zahtjevima					
15. Oprema odgovara zahtjevima					
16. Oprema odgovara zahtjevima					
17. Oprema odgovara zahtjevima					
18. Oprema odgovara zahtjevima					
19. Oprema odgovara zahtjevima					
20. Oprema odgovara zahtjevima					
21. Oprema odgovara zahtjevima					
22. Oprema odgovara zahtjevima					
23. Oprema odgovara zahtjevima					
24. Oprema odgovara zahtjevima					
25. Oprema odgovara zahtjevima					
26. Oprema odgovara zahtjevima					
27. Oprema odgovara zahtjevima					
28. Oprema odgovara zahtjevima					
29. Oprema odgovara zahtjevima					
30. Oprema odgovara zahtjevima					
31. Oprema odgovara zahtjevima					
32. Oprema odgovara zahtjevima					
33. Oprema odgovara zahtjevima					
34. Oprema odgovara zahtjevima					
35. Oprema odgovara zahtjevima					
36. Oprema odgovara zahtjevima					
37. Oprema odgovara zahtjevima					
38. Oprema odgovara zahtjevima					
39. Oprema odgovara zahtjevima					
40. Oprema odgovara zahtjevima					
41. Oprema odgovara zahtjevima					
42. Oprema odgovara zahtjevima					
43. Oprema odgovara zahtjevima					
44. Oprema odgovara zahtjevima					
45. Oprema odgovara zahtjevima					
46. Oprema odgovara zahtjevima					
47. Oprema odgovara zahtjevima					
48. Oprema odgovara zahtjevima					
49. Oprema odgovara zahtjevima					
50. Oprema odgovara zahtjevima					
51. Oprema odgovara zahtjevima					
52. Oprema odgovara zahtjevima					
53. Oprema odgovara zahtjevima					
54. Oprema odgovara zahtjevima					
55. Oprema odgovara zahtjevima					
56. Oprema odgovara zahtjevima					
57. Oprema odgovara zahtjevima					
58. Oprema odgovara zahtjevima					
59. Oprema odgovara zahtjevima					
60. Oprema odgovara zahtjevima					
61. Oprema odgovara zahtjevima					
62. Oprema odgovara zahtjevima					
63. Oprema odgovara zahtjevima					
64. Oprema odgovara zahtjevima					
65. Oprema odgovara zahtjevima					
66. Oprema odgovara zahtjevima					
67. Oprema odgovara zahtjevima					
68. Oprema odgovara zahtjevima					
69. Oprema odgovara zahtjevima					
70. Oprema odgovara zahtjevima					
71. Oprema odgovara zahtjevima					
72. Oprema odgovara zahtjevima					
73. Oprema odgovara zahtjevima					
74. Oprema odgovara zahtjevima					
75. Oprema odgovara zahtjevima					
76. Oprema odgovara zahtjevima					
77. Oprema odgovara zahtjevima					
78. Oprema odgovara zahtjevima					
79. Oprema odgovara zahtjevima					
80. Oprema odgovara zahtjevima					
81. Oprema odgovara zahtjevima					
82. Oprema odgovara zahtjevima					
83. Oprema odgovara zahtjevima					
84. Oprema odgovara zahtjevima					
85. Oprema odgovara zahtjevima					
86. Oprema odgovara zahtjevima					
87. Oprema odgovara zahtjevima					
88. Oprema odgovara zahtjevima					
89. Oprema odgovara zahtjevima					
90. Oprema odgovara zahtjevima					
91. Oprema odgovara zahtjevima					
92. Oprema odgovara zahtjevima					
93. Oprema odgovara zahtjevima					
94. Oprema odgovara zahtjevima					
95. Oprema odgovara zahtjevima					
96. Oprema odgovara zahtjevima					
97. Oprema odgovara zahtjevima					
98. Oprema odgovara zahtjevima					
99. Oprema odgovara zahtjevima					
100. Oprema odgovara zahtjevima					

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

ZAKLJUČAK

- Problemi u organizaciji i provedbi unutarnjeg nadzora stranih radnika
- Alat za prevenciju neželjenih događaja
- Preporuka:
 - Osigurati prevoditelje
 - Edukacije provoditi putem filmova (slika govori više od 1000 riječi)
 - Podizanje sigurnosne kulture
 - Stručno osposobljavanje
 - Stalni nadzor rada
 - Upornost u provedbi
- Bez kvalitetnog unutarnjeg nadzora zaštite na radu nema prevencije u području zaštite na radu.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

**EUROPEAN
SAFETY
ENGINEER**

PROGRAM STALNOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA ZAŠTITU

Međunarodni seminar/ webinar:

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU

PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

SAFETY ON THE CONSTRUCTION SITE

PROBLEM AND CHALLENGE OF FOREIGN WORKERS SAFETY

31.3.2023.

Banja Luka

ZAŠTITA NA RADU U GRAĐEVINARSTVU - OBLAST VISOKOGRADNJE

Slobodan Šumonja dipl.inž. znr, Msc Nikola Šobat

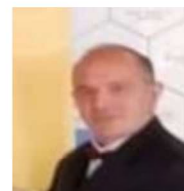
STRUČNI PODACI O AUTORU

Slobodan Šumonja, B.Sc. inž. zaštite na radu

Bosna i Hercegovina, Banja Luka

JNU Institut za zaštitu i ekologiju Republike Srpske

E-mail: slobo.sum@gmail.com

Inženjer sigurnosti na radu, Zagreb 1980; Diplomirani inženjer zaštite na radu Niš 1989.

Pripremao Priručnik iz oblasti zaštite i zdravlja na radu, Priručnik za rukovanje zapaljivim tečnostima i gasovima u prometu, Priručnik za bezbjedan i zdrav rad radnika na rukovanju određenim sredstvima i opremi.

Član Udruženja inženjera zaštite i zdravlja na radu Banja Luka, Savjetnik za hemikalije,

Dobitnik Plakete za postignute rezultate i zasluge u promociji zaštite i zdravlja na radu za 2021. godinu.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

STRUČNI PODACI O AUTORU

Nikola Šobat, M.Sc. zaštite na radu

Bosna i Hercegovina, Banja Luka
JP Zavod za udžbenike i nastavna sredstva ad. Republike Srpske
E-mail: nikola.sobat73@gmail.com

Diplomirana Mašinskom fakultetu Univerziteta u Banjoj Luci 2011. godine
Zvanje magistra Zaštite na radu stekao na istom fakultetu 2017. godine.

Zaposlen u JP "Zavod za udžbenike i nastavna sredstva" a.d Republike Srpske

Predsjednik Sindikata medijai grafičara Republike Srpske od 2017. godine

Predsjednik Odbora za zaštitu i zdravlje na radu pri Ekonomskom socijalnom savjetu RS od 2022. godine
Predsjednik Udruženja inženjera zaštite i zdravlja na radu u Republici Srpskoj od 2016. godine

Autor ili koautor desetak naučnih i stručnih radova objavljenih u naučnim časopisima i zbornicima naučnih konferencija. Posjeduje licencu za obavljanje poslova zaštite i zdravlja na radu i uvjerenje o stručnoj osposobljenosti pri obavljanju poslova i projektovanja zaštite od požara. Koautor "Zbirke propisa sa priložima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu u Republici Srpskoj" izdanje 2018. godine

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Uvod, cilj i ishod predavanja

- Rad u građevinarstvu je jedna od najrizičnijih djelatnosti u pogledu povređivanja i ugrožavanja zdravlja radnika.
- Povećanje kvaliteta bezbjednosti i zaštite zdravlja na radu postaje jedan od primarnih aspekata poslovanja.
- Porast neželjenih događaja i težina posljedica u pogledu bezbjednosti i zdravlja na radu, zahtjevaju izradu plana i programa u cilju njihovog sprečavanja.
- Imajući u vidu relativno teške uslove rada, bezbjednost i zdravlje na radu u građevinarstvu ima poseban značaj.
- Konačan ishod je poznavanje propisa i mjera koje je neophodno sprovesti u organizaciji građevinskih radova, kako bi se nivo rizika od narušavanja zdravlja radnika, povreda, ili akcidenata sa smrtnim ishodom, u najvećoj mogućoj mjeri smanjio i održao na prihvatljivom nivou.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Uvod, cilj i ishod predavanja

- Nema 100% bezbjednosti ugrađevinarstvu niti će je ikad biti !!!

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Objekti visokogradnje

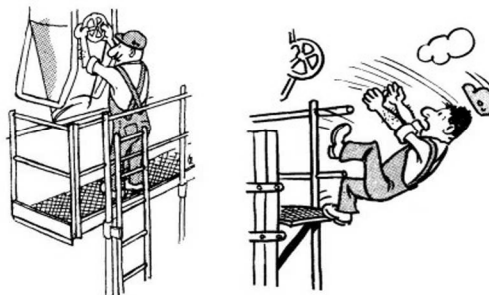
- Stambene zgrade
- Poslovni objekti- zgrade sa dva stana ili više stanova
- Zgrade za stanovanje zajednica (stambene zgrade za zajedničko stanovanje)
- Tornjevi i industrijski dimnjaci.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Najčešći uzroci povreda sa smrtnim ishodom u građevinarstvu

- pad sa visine i pad u dubinu i sl,
- udarac nanijet nekim predmetom,
- strujni udar,
- nagnječenje od strane građevinske opreme mašina ili materijala
- pad predmeta na radnika,
- dejstvo opasnih materija – eksploziv i sl,
- zarušavanje zemlje, oplata i drugog materijala,
- sudar sa mašinom u pokretu,
- i druge opasnosti.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Organizacija gradilišta sa aspekta zaštite na radu

ORGANIZACIJA GRADILIŠTA IZVOĐENJE RADOVA I METODE RADA

- Osiguranje gradilišta	- Radovi na izradi oplata
- Prilazi i putevi	- Armirački radovi
- Sigurnosne oznake	- Betonski radovi
- Električna struja na gradilištu	- Montaža gotovih elemenata
- Opasne materije	- Završni radovi
- Alkohol i droge	- Radovi s tečnim gasovima

MAŠINE, UREĐAJI, ALATI I OPREMA

- Dizalice
- Građevinske dizalice
- Skele, ljestve...
- Stacionarne mašine
- Ručne mašine i alati

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Isplanirano i kontrolisano izvođenje radova u građevinarstvu u svrhu bezbjednog rada

- Elaborat mora da sadrži sve mjere za bezbjednost i zaštitu zdravlja radnika za svaku vrstu rada i aktivnosti, a posebno :
 - mjere pri izvođenju pripremnih radova,
 - mjere pri izvođenju radova na glavnom objektu,
 - mjere pri korišćenju objekata privremenog gradilišta

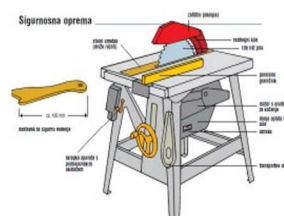
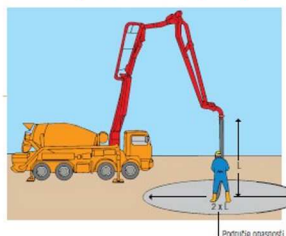
Mjere bezbjednosti i zaštite zdravlja na gradilištu su :

- Obezbeđenje gradilišta i privremenog naselja od spoljnih uticaja i okoline od uticaja gradilišta se postiže izradom privremenih ograda, postavljanjem znakova obaveštenja, upozorenja, osvetljenjem i signalizacijom.
- Obezbeđenje od požara, se postiže reduzimanjem mjera zaštite od požara u skladu sa važećim propisima
- Pravilna izgradnja i obezbeđenje prostoraza skladištenje i čuvanje opasnih materijala (eksploziv, kap isle...).
- Obilježavanje opasnih mjesta i mjesta gdje se mogu pojaviti štetni gasovi, prašina, para i obezbeđenjem tih mjesta.
- Pravilna organizacija spoljnog i unutrašnjeg saobraćaja, prenosa i dizanja materijala i elemenata na samom gradilištu.
- Izgradnja i održavanje svih objekata za rad i život radnika i sprovođenjem sanitarnih mjera u toku korišćenja istih.
- Nabavka i pravilno korišćenje opreme za zaštitu zdravlja radnika.
- Propisivanje i sprovođenje odgovarajućih mjera prilikom izvođenja svih radova na građevinskom objektu.

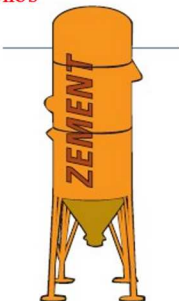
ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Sredstva rada, mašine, uređaji i alati (korištenje u svrhu bezbjednog rada)

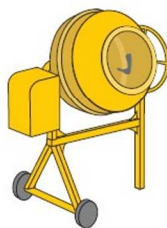
Betoniranje pomoću pumpe za beton Strelaste dizalice Stolarske pile

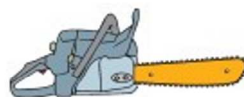
• Silos

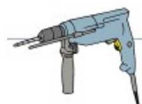
Mješalica

Lančana pila Pneumatski čekić

Ručne bušilice i brusilice

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

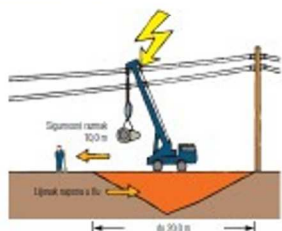
Rad na gradilišnim električnim instalacijama

- Električnu instalaciju postavljaju, održavaju i uklanjaju samo stručni radnici;
- Gradilišne privremene električne instalacije postavljaju se prema tehničkoj dokumentaciji;

Sigurnosni razmaci od nadzemnih provodnika el. struje

Nazivni napon		maks. približavanje
	do 1000 volti	1,0 m
više od 1 kV *	do 110 kV	2,0 m
više od 110 kV *	do 220 kV	3,0 m
više od 220 kV *	do 380 kV	4,0 m
pri nepoznatom nazivnom naponu		4,0 m

*kV = 1000 volti

El.razvodni ormar

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Požarna opasnost na gradilištu

- **Požarna opasnost je uvijek prisutna na gradilištu**
- Za sprovođenje mjera zaštite od požara odgovoran je svaki radnik;
- Obavezi obučavanja iz oblasti zaštite od požara podležu svi zaposleni;
- Ako do požara ipak dođe, svako preduzeće mora da ima protivpožarne aparate i drugu opremu; Kontrola protivpožarnih aparata vrši se na svakih šest mjeseci.
- Obezbeđenje od požara, se postiže preduzimanjem mjera zaštite od požara u skladu sa važećim propisima
- Pravilna izgradnja i obezbeđenje prostora za skladištenje i čuvanje opasnih materijala (eksploziv, kapisle ...).
- Obilježavanje opasnih mjesta i mjesta gdje se mogu pojaviti štetni gasovi, prašina, para i obezbeđenjem tih mjesta.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Prva pomoć na gradilištu

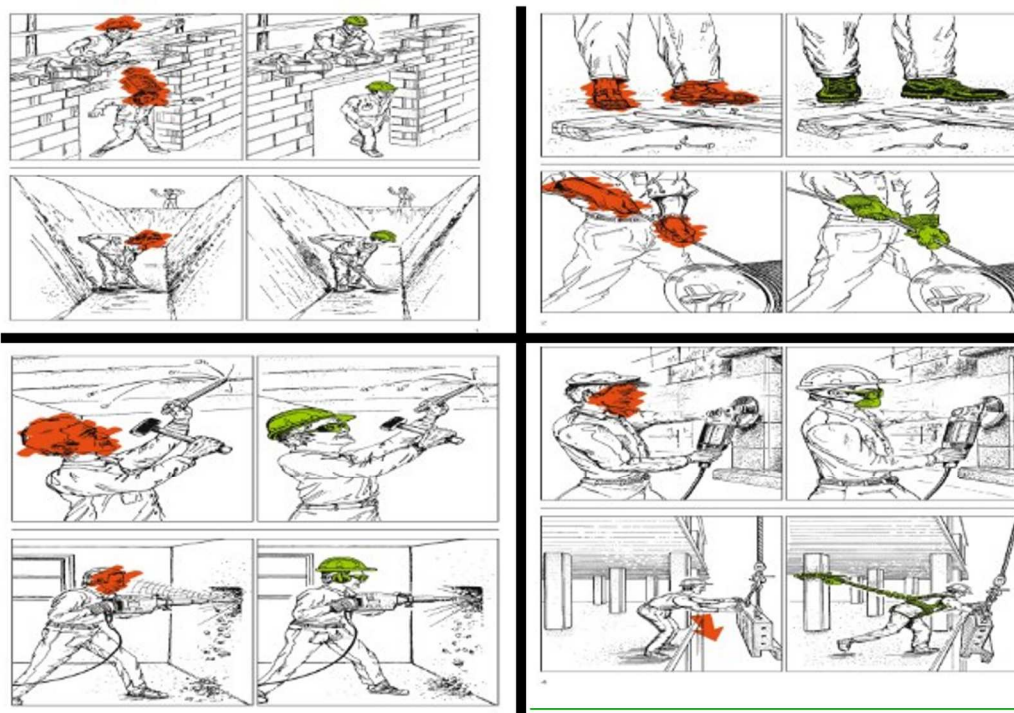
- Organizacija prve pomoći na gradilištu propisana je Pravilnikom o pružanju prve pomoći unesrećenom ili naglo oboljelim

PRINCIPI SPASIOCA PRI PRUŽANJU PRVE POMOĆI

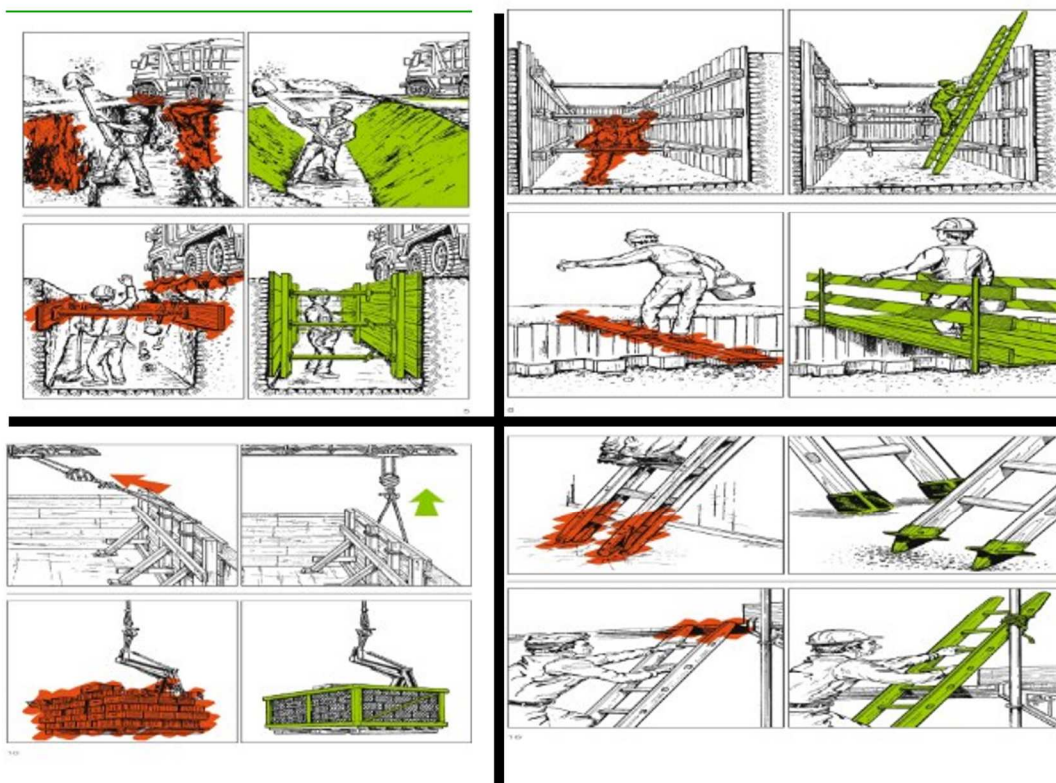

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Fotografski prikaz dobrog i lošeg rada na gradilištu

Fotografski prikaz dobrog i lošeg rada na gradilištu

Zaključak

- Kako je građevinarstvo jedno od najrizičnijih grupa delatnosti, sa velikim broj teških telesnih povreda i povreda sa smrtnim ishodom, neophodno je upoznavanje sa osnovnim opasnostima i štetnostima koje ugrožavaju građevinske radnike, kao i mjerama čije je sprovođenje neophodno da bi se one svele na minimum.
- Blagovremena edukacija iz ove oblasti daje radnicima nova znanja, ali i svijest o značaju primjene mjera bezbjednosti i zaštite zdravlja i nužnosti poštovanja pravne regulative, zakona i propisa iz ove oblasti, što je od velikog značaja i sa ekonomskog i sa socijalnog stanovišta.
- **VELIKI PROBLEM KOD RAZMIŠLJANJA RADNIKA !!!!!!!**
NEĆE SE TO MENI DOGODITI!!!!!!

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

**EUROPEAN
SAFETY
ENGINEER**

PROGRAM STALNOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA ZAŠTITU

Međunarodni seminar/ webinar:

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU

PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

SAFETY ON THE CONSTRUCTION SITE

PROBLEM AND CHALLENGE OF FOREIGN WORKERS SAFETY

31.3.2023.

Banja Luka

UPRAVLJANJE RIZIKOM OD PADA S VISINE

Marko Štajner, mag.ing.mech.

mr.sig. Bruno Štajner

STRUČNI PODACI O AUTORU

Marko Štajner, mag.ing.mech.

Hrvatska, Zagreb

ZITEL EURO CONTROL d.o.o.

E-mail: marko@zitel.hr

Magistar strojarstva, sveučilišni prvostupnik elektrotehnike

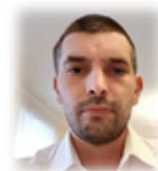
Zaposlenje: 19 godina radnog staža

Autor i koautor stručnih radova

Član udruga za ZNR

Stručni i znanstveni interes: zaštita na radu, zaštita od požara,

obrazovanje odraslih

mr.sig. Bruno Štajner

Hrvatska, Zagreb

Zaposlenje: u mirovini

E-mail: bruno@zitel.hr

Magistar sigurnosti (Visoka škola za sigurnost, Zagreb)

Diplomirani inženjer sigurnosti (Visoka škola za sigurnost, Zagreb)

Autor i koautor većeg broja stručnih radova i priručnika

Član udruga za ZNR

Stručni i znanstveni interes: zaštita na radu

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

UVOD

Pad se može dogoditi tijekom hodanja ili penjanja ili kao rezultat složenog niza događaja koji utječu na radnika

Padovi su vodeći uzrok smrti građevinskih radnika i čine jednu trećinu svih smrtnih slučajeva na radnom mjestu.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

PROCES ANALIZE I UPRAVLJANJA RIZIKOM

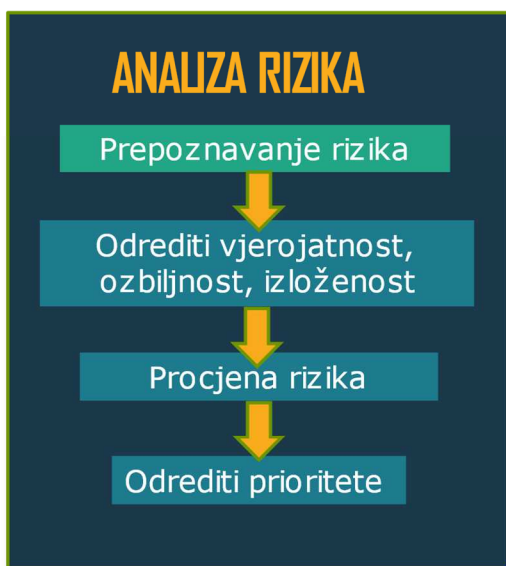
Upravljanje rizikom je sustavan proces za uklanjanje ili minimiziranje potencijala štete radnicima (ozljede na radu).

Kada se radovi izvode na visini, upravljanje rizikom odnosi se na proaktivnu kontrolu i procjenu prijetnji i rizika kako bi se spriječile nesreće, neizvjesnosti i pogreške. Mjere se moraju dokumentirati na jeziku radnika koji sudjeluju u procesu rada.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Analiza rizika

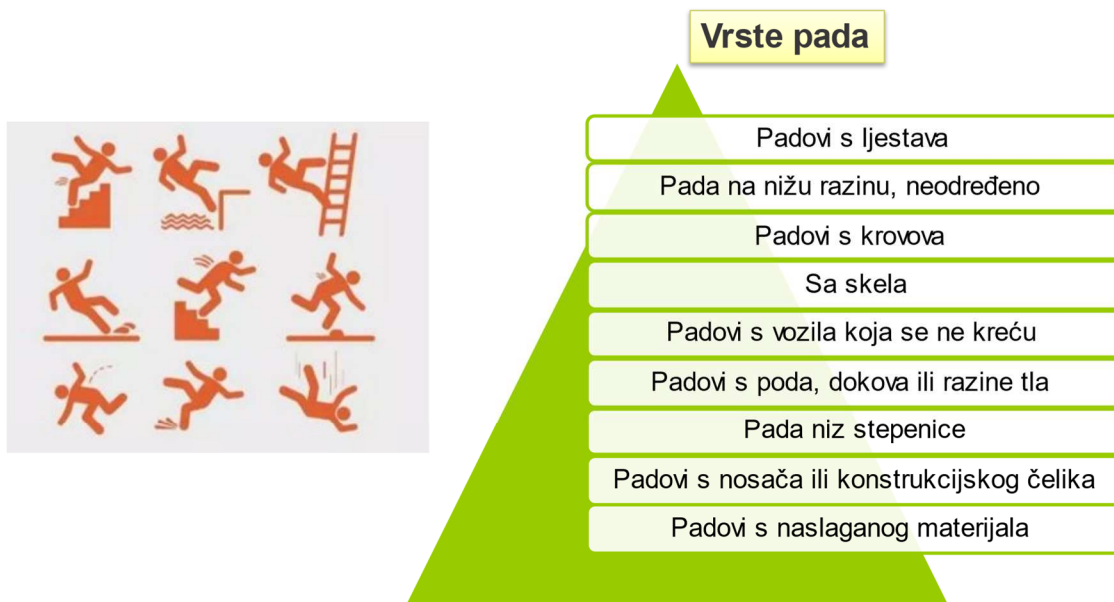

Sprečavanje i kontrola opasnosti od pada na gradilištu, provesti analizu u u 4 koraka.

1. identificirati stvarne i potencijalne opasnosti od pada (građevinski projekt);
2. odrediti jedinstvene karakteristike svake opasnosti;
3. procijeniti opasnost koju svaka opasnost predstavlja za radnike; i
4. odrediti prioritet ili rangirati svaku opasnost prema ukupnom riziku.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Prepoznavanje rizika od pada

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Vjerojatnost, ozbiljnost, izloženost

Proces identifikacije svake opasnost od pada s radnog mjesta i analiza svake varijable koje određuju rizik:

1. **Vjerojatnost** – vjerojatnost nezgode pri padu ako je zaposlenik izložen opasnosti; i
2. **Ozbiljnost** – veličina ozljede u rasponu od bez ozljede do smrtonosne ozljede;

		PROBABILITY		
		Low	Medium	High
SEVERITY	High			Repair Cell Tower
	Medium		Replace Shingles on Roof	
	Low	Install Ceiling Light		

Matrica rizika za određivanje stupnja rizika

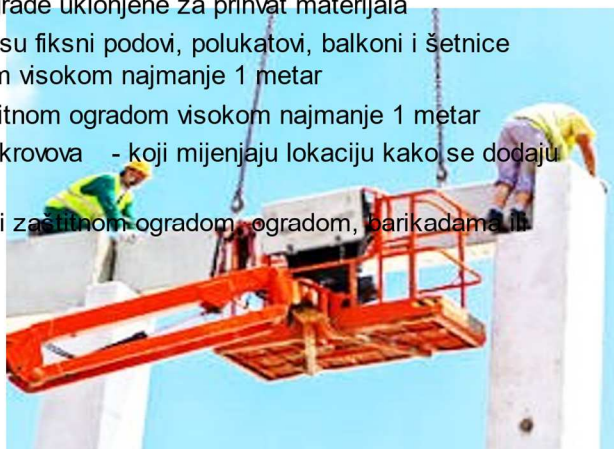
Čimbenici koji utječu na vjerojatnost pada i težinu ozljede

- ✓ **Opseg** – broj zaposlenika koji obavljaju zadatak
- ✓ **Učestalost** – koliko često će se zadatak izvršavati
- ✓ **Brzina** – koliko brzo zaposlenik mora obaviti zadatak
- ✓ **Trajanje** – koliko dugo je potrebno zaposleniku da obavi zadatak
- ✓ **Elevacija** – visina na kojoj će zaposlenik obavljati zadatak
- ✓ **Orijentacija** – dio(ovi) tijela koji će vjerojatno udariti u nižu površinu
- ✓ **Oprema** – izloženost oštrim vrhovima, pokretnim dijelovima i opasnoj energiji
 - Materijali – izloženost otrovnim kemikalijama, tvarima i materijalima
 - Napor – zahtjev od zaposlenika da ispoljava pretjeranu silu (dizanje, spuštanje, guranje ili povlačenje)
 - Fizičko okruženje – temperatura radnog mjesta, atmosfera, vlažnost, osvjetljenje i buka
 - Psihosocijalno okruženje – psihološki stres koji uzrokuje distrakciju
 - Odgovor – brzina spašavanja i kvaliteta obrade ozljede

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Opasna područja

- rupe u hodnim/radnim površinama u koje bi mogli ući ili propasti
- povišene površine za hodanje/radne površine tijekom izvođenja radova
- krovni prozori i dimne kupole u koje su radnici mogli zakoračiti ili propasti
- zidni otvori poput onih za prozore ili vrata kroz koje bi radnici mogli propasti
- rovovi i druge iskopine u koje bi radnici mogli upasti
- hodanje/radne površine s kojih radnici mogu pasti na opasnu opremu
- područja dizanja s kojih su zaštitne ograde uklonjene za prihvat materijala
- strane i rubovi radnih površina kao što su fiksni podovi, polukatovi, balkoni i šetnice koje nisu zaštićene zaštitnom ogradom visokom najmanje 1 metar
- rampe i piste koje nisu zaštićene zaštitnom ogradom visokom najmanje 1 metar
- vodeći/zaštitni rubovi - rubovi podova, krovova - koji mijenjaju lokaciju kako se dodaju dodatni dijelovi
- bunari, jame ili okna koji nisu zaštićeni zaštitnom ogradom, ogradom, barikadama ili poklopcima

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Težina ozljede

Važan dio analize opasnosti je odrediti koliko bi teška ozljeda mogla biti kao posljedica izlaganja opasnosti.

Teško je procijeniti težinu ozljede nakon pada jer ovisi o mnogim varijablama.

Osnovno pravilo koje se odnosi na težinu ozljede nakon pada je da "nije pad ono što vas pogađa, već to naglo usporavanje pri udaru."

Varijable

- 1. Udaljenost pada.** Osoba u slobodnom padu će ubrzavati sve dok ne postigne konačnu brzinu od oko 200 km/h.
- 2. Brzina usporavanja.** Što se brže zaustavite ili usporite pri udaru, to su veće sile udarca na tijelo i težina ozljede.
- 3. Priroda površine.** "Tvrdoća" podloge na koju radnik pada utječe na intenzitet udarca i težinu ozljede.
- 4. Orijentacija tijela pri udaru.** Ozbilnost ozljede ovisi i o položaju tijela pri udaru o podlogu, a to je više stvar sreće nego išta drugo.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Kontrola izloženosti

Prilikom planiranja radova koji uključuju rad na visinama gdje postoji mogućnost pada, mora se uzeti u obzir hijerarhija kontrola.

Hijerarhija mjera	Primjer moguće kontrole rizika
Eliminacija rizika	Uklonite mogućnost pada s radnog zadatka (tj. premještanja opreme na razinu tla).
Zamjena / pasivna zaštita	Zamijenite proces, postrojenje ili opremu zamjenskom (tj. zamjena vertikalnih ljestava stepenicama).
Izolacija / aktivna zaštita	Izolirajte radnike od mogućih padova postavljanjem zaštitne ograde ili ograde oko iskopa, sustavi za ograničavanje pristupa, sustavi za zaustavljanje
Inženjerske mjere	Dizajnirati ili redizajnirati proces, postrojenje ili opremu (na pr. postaviti sigurniji sustav za prilaz do mjesta rada, hidraulične platforme i sl.).
Administrativne mjere	Poduzimanje organizacijskih mjera zaštite (kontinuirana edukacija radnika koji rade na visini, prednost radu dati mlađim radnicima, skratiti radno vrijeme izlaganja)
OZO	Korištenje osobne zaštitne opreme za zaštitu od pada s visine (koristiti isključivo certificiranu opremu, provoditi redovne kontrole opreme, provoditi edukaciju korištenja opreme)

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Procjena rizika

OPASNOSTI	Aktivnosti koje se izvodi Opasna situacija	Procjena rizika			Razina rizika V x U x P
		Vjerojatnost	Učestalost	Posljedice	
Opasnost od pada na terenu radova	Kretanje po površinama (beton, narušene, iskop, kotline, propukle, tekućine, skliske tvari)	10	10	1	100
	Priključivanje radu i zapreke (transporna sredstva, predmeti, materijali, strojevi)	10	10	1	100
	Nepovoljni uvjeti rada (vjetar, led, snijeg, vjetrovi, razmjena)	10	2	1	20
	Opasnost od pada u dubina ili povišenog mjesta (kretanje uz sklope, nezavršene otvore)	3	10	2	60
Opasnost od pada s visine	U potrošna radna oprema (skale, ljestve, radne platforme, podest)	6	10	3	180
	Rad na krovu (ravni, kosi), platformi, skali, mostovima i stupovima (postojano ili starije zahtjevnih naprava, opredu)	3	10	6	180
	U potrošna osobne zaštite opreme za rad na visini (pojas, spojne naprave, sidrišta)	3	10	10	300
	Odabir mjesta za sidrenje (nepoželjnost sidrenih elemenata i prihvatnih mjestaj)	3	6	10	180
Radne aktivnosti	Oblavljanje potpuno usjetovanih radnih zadatka	10	6	3	180
	Statodinamički napori (napuhanje, čučenje, ključanje, zakretanje trupca, prijenos tereta)	10	6	3	180

Na osnovu pretpostavljenih opasnosti izrađuje se kontrolna lista, te se za svaku radnu aktivnost propisuju mjere zaštite od pada, a nakon toga se vrši procjena preostalog rizika

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Plan mjera

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Upravljanje rizikom od pada

Upravljanje rizikom je sustavan proces za uklanjanje ili minimiziranje potencijala štete ljudima.

Proces upravljanja

- o utvrditi koji radnici su u opasnosti od izloženosti
- o utvrditi koji izvori i procesi uzrokuju taj rizik
- o utvrditi trebaju li se i kakve mjere kontrole provesti, i
- o provjeriti učinkovitost postojećih mjera kontrole.

Identificiranje opasnosti

Prvi korak u procesu upravljanja rizikom je identificirati sve opasnosti od pada. Opasnosti općenito proizlaze iz sljedećih aspekata rada i njihove interakcije:

- fizičko radno okruženje
- korištena oprema, materijali i tvari
- radne zadatke i način na koji se oni izvršavaju, te
- projektiranje i upravljanje radom.

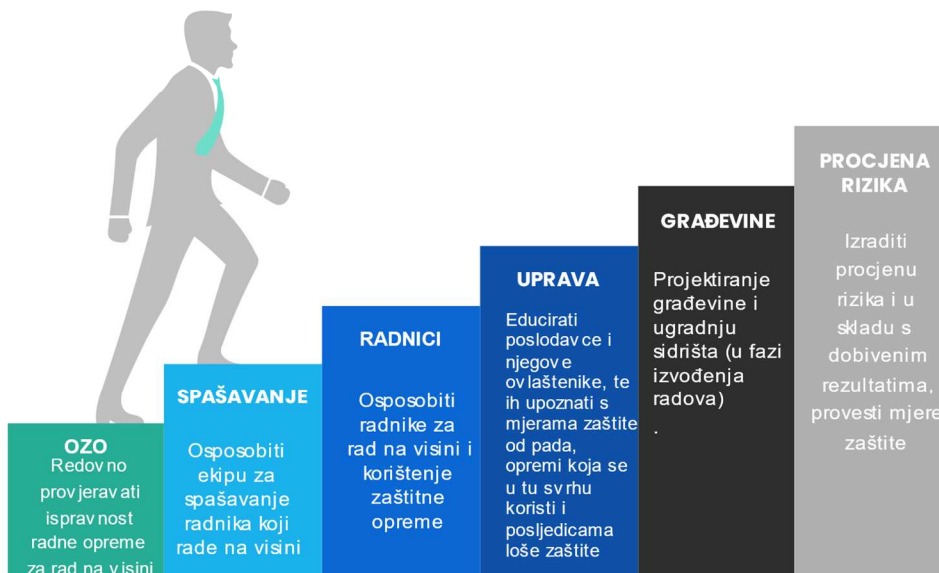

Kontrola rizika

- koliko je rizik ozbiljan
- jesu li postojeće mjere kontrole učinkovite
- koje radnje trebate poduzeti kako biste kontrolirali rizik i
- koliko hitno treba poduzeti radnju.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

ZAKLJUČAK

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

**EUROPEAN
SAFETY
ENGINEER**

PROGRAM STALNOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA ZAŠTITU

Međunarodni seminar/ webinar:

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU

PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

SAFETY ON THE CONSTRUCTION SITE

PROBLEM AND CHALLENGE OF FOREIGN WORKERS SAFETY

31.3.2023.

Banja Luka

INSPEKCIJSKI NADZOR I PROBLEMATIKA ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Momčilo Đekanović

STRUČNI PODACI O AUTORU

Momčilo Đekanović, dipl.inž.tehnologije, republički inspektor rada

BiH, Republika Srpska, Banja Luka

Republička uprava za inspekcijske poslove Banja Luka,

Odjeljenje Banja Luka,

Sektor inspekcije rada i zaštite na radu

E-mail: m.djekanovic@inspektorat.vladars.net

Rukovodilac Odsjeka inspekcije rada.

Radni staž: 34 godine.

Član Odbora za zaštitu i zdravlje na radu Republike Srpske.

Učesnik regionalnog projekta Platforma za zapošljavanje i socijalna pitanja 2 (ESAP 2).

Član raznih radnih grupa i komisija u vezi sa oblastima radnih odnosa i zaštite i zdravlja na radu u Republici Srpskoj.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

SADRŽAJ

- INSPEKCIJSKI NADZOR I PROBLEMATIKA ZAŠTITE STRANIH RADNIKA
- Stručni podaci o autoru
- Uvod - Organi koji sprovode i donose odluke po Zakonu o strancima BiH
- Privremeni boravak
- Postupak i način zapošljavanja stranih državljana i lica bez državljanstva u Republici Srpskoj
- Rješenje o izdatoj radnoj dozvoli
- Radne dozvole za zaključivanje ugovora o radu sa strancima u Republici Srpskoj
- Ljekarsko uvjerenje o radnoj sposobnosti za stranca
- Neophodne radnje pre početka rada stranca u vezi sa ZNR
- Inspekcijski nadzor i zapošljavanje stranih radnika u Republici Srpskoj
- Inspekcijske mjere i radnje kod zapošljavanja stranaca
- Zaključak

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

UVOD

- ORGANI KOJI SPROVODE I DONOSE ODLUKE PO ZAKONU O STRANCIMA BIH

Postupak sprovode i odluke donose:

- Savjet Ministara BiH,
- Ministarstvo bezbjednosti BiH,
- Ministarstvo inostranih poslova BiH,
- Ministarstvo civilnih poslova BiH,
- **Služba za poslove sa strancima,**
- Granična policija BiH,
- ostali policijski organi u BiH,
- Agencija za rad i zapošljavanje BiH,
- drugi nadležni organi.

Definicije (stranac, lice bez državljanstva, radna dozvola, odobrenje boravka, sezonski radnik i dr.)

Zakon o strancima („Službeni glasnik BiH” 88/15, 34/21)

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

PRIVREMENI BORAVAK

- Pod boravkom stranaca u BiH smatra se:
 - vizni, bezvizni, **privremeni** i stalni boravak.
- Osnov za odobrenje privremenog boravka:
 - Spajanja porodica,
 - Obrazovanja,
 - Humanitarnih razloga
 - **Rada sa radnom dozvolom,**
 - **Rada bez radne dozvole,** ili...
- Opšti uslovi za odobrenje privremenog boravka:
 - Dokaz kojim opravdava postojanje osnova za odobrenje privremenog boravka (**radna dozvola**,...),
 - dokaz o odgovarajućem smještaju,
 - dokaz o zdravstvenom osiguranju,
 - ljekarsko uvjerenje, izdato najkasnije tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva, iz kojeg je vidljivo da ne boluje od bolesti koje predstavljaju prijetnju javnom zdravlju u BiH i,

Pravilnik o ulasku i boravku stranaca BiH („Službeni glasnik BiH” 25/16)

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

POSTUPAK I NAČIN ZAPOSŁJAVANJA STRANIH DRŽAVLJANA I LICA BEZ DRŽAVLJANSTVA U REPUBLICI SRPSKOJ

- Definiše **posebne** uslove, kao i postupak i način zapošljavanja stranih državljana i lica bez državljanstva u Republici Srpskoj (stranci)
- Radna dozvola za zakljućivanje ugovora o radu izdatu od strane Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske
- Uz zahtjev za izdavanje radne dozvole poslodavac je dužan priloži:
 - **podatke o radnom mjestu ili vrsti posla, te uslovima rada,**
 - **ljekarsko uvjerenje o radnoj sposobnosti (samo prilikom prve radne dozvole), koje je izdala nadležna zdravstvena ustanova Republike Srpske, u skladu sa zakonom, i**
 - ovjerenu kopiju pasoša, koja je ovjerena od strane nadležnog organa Republike Srpske ili zemlje porijekla,

Nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona vrši Republička inspekcija rada u skladu sa zakonom.

Zakon o zapošljavanju stranih državljana i lica bez državljanstva („Službeni glasnik Republike Srpske” 24/09, 117/11)

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

RJEŠENJE O IZDATOJ RADNOJ DOZVOLI

- JU Zavod za zapošljavanje Republike Srpske (spis, arhiva),
- Poslodavcu,
- Radniku,
- Ministarstvo bezbjednosti BiH, Služba za poslove sa strancima, Terenski centar Banja Luka,
- Republička uprava za inspeksijske poslove, Odjeljenje Banja Luka,
- Izdaje se radna dozvola za Kiz.... Bey... -a, po zanimanju PK kaluper, rođen1972. godine, državljaninu Republike Turske, nosiocu pasoša -putne isprave broj: U....71, za **zaključivanje ugovora o radu na određeno vrijeme** sa poslodavcem „.....“ d.o.o. Banja Luka, na poslovima **tesara**, za koje je utvrđen II stepen stručne spreme, **potvrda o osposobljenosti i radnom iskustvu na izvođenju građevinskih radova na stambeno-poslovnim objektima.**
- Radni odnos može da se zasnjuje sa licem koje ima najmanje 15 godina, **odgovarajuću zdravstvenu sposobnost** i koje ispunjava druge uslove utvrđene posebnim zakonom, opštim aktom poslodavca, aktom o sistematizaciji ili posebnom odlukom poslodavca - Zakon o radu („Službeni glasnik Republike Srpske” 1/16, 66/18 i 119/21)

Nacionalna (državna) zakonska regulativa zaštite stranih radnika

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

RADNE DOZVOLE ZA ZAKLJUČIVANJE UGOVORA O RADU SA STRANCIMA U REPUBLICI SRPSKOJ

- Tendencija porasta broja radnih dozvola u 2022., podaci I -II. 2023., 14 subjekata
- Djelatnosti u kojima se najčešće izdaju radne dozvole:

- sportske djelatnosti,	12
- građevinarstvo,	84
- proizvodnja proizvoda od betona, cementa i gipsa,	8
- prerada drveta i proizvoda od drveta ,	4
- proizvodnja proizvoda za metalne konstrukcije	4
- direktori/osnivači	22
- Zemlje iz kojih se strancima najčešće izdaju radne dozvole:

- Turska,	34
- Indija,	27
- Kina,	11
- Albanija,	9
- Srbija,	21
- Nepal,	2

Statistika stranih radnika

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

LJEKARSKO UVJERENJE O RADNOJ SPOSOBNOSTI ZA STRANCA

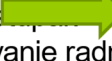
- **Zakon o zaštiti na radu** („Službeni glasnik Republike Srpske” 1/08, 13/10)
- Služba medicine rada:
 - ocjenjuje i utvrđuje posebne zdravstvene sposobnosti koje moraju da ispunjavaju radnici za obavljanje određenih poslova na radnom mjestu sa povećanim rizikom ili za upotrebu, odnosno rukovanje određenom opremom za rad,
 - vrši prethodne i periodične ljekarske preglede radnika na radnim mjestima sa povećanim rizikom i izdaje **Izveštaje o ljekarskim pregledima** u skladu sa propisima o zaštiti i zdravlju na radu,(Pravilnik o prethodnim i periodičnim ljekarskim pregledima radnika na radnim mjestima sa povećanim rizikom („Službeni glasnik Republike Srpske” 68/08))
- **Zakon o zdravstvenoj zaštiti** („Službeni glasnik Republike Srpske” 57/22)
- Zavod za medicinu rada i sporta:
 - ocjenjuje psihofizičke sposobnosti i radne sposobnosti i obavljanja periodičnih, **prethodnih**, ciljanih, vanrednih i sistematskih pregleda drugih lica,
 - **sprovodi zdravstvene preglede u svrhu izdavanja radne** i/ili boravišne **dozvole** za strane državljane koji dolaze u Republiku, odnosno BiH (član 81.)

Nacionalna (državna) zakonska regulativa zaštite stranih radnika

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

NEOPHODNE RADNJE PRE POČETKARADA STRANCA U VEZI SAZNR

Inspeksijski nadzor zaštite na gradilištu

- Stranac **L** ci, kvalifikacije, radno iskustvo, osposobljenost,
- Poslodavac p **o** radnom mjestu ili vrsti posla, te uslovima rada
- Zavod za medicinu rada i sporta l **j** vjerenje o radnoj sposobnosti / Izveštaj o izvršenom prethodnom ljekarskom pregledu
- JU Zavod za zapošljavanje Republike Srpske pos **l** provjere, pravilno rješavanje po zahtjevu za izdavanje radne dozvole

↓
STRUČAN RADNIK

/Preduslovi za bezbjedan i zdrav rad/

↓
Rad na radnom mjestu

/Preventivne mjere radi zaštite života i zdravlja radnika, Inspeksijska kontrola/

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

INSPEKCIJSKI NADZOR I ZAPOŠLJAVANJE STRANIH RADNIKA U REPUBLICI SRPSKOJ

- Planirane inspeksijske kontrole
- Sektor građevinarstva
- Komunikacija
- Formalno zaposleni
- Neformalno zaposleni
- Osposobljenost za bezbjedan i zdrav rad
- Sredstva lične i kolektivne zaštite na radu i lične zaštitne opreme
- Mjere zaštite na radu na gradilištu
- Radno vrijeme radnika

Problematika zaštite stranih radnika u praksi.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

INSPEKCIJSKE MJERE I RADNJE KOD ZAPOŠLJAVANJA STRANACA

- Represivne mjere
- Novčane kazne, ako:
 - zaposli stranca bez radne dozvole,
 - sa strancem ne zaključi ugovor o radu,
 - stranca rasporedi na poslove koji nisu u skladu sa radnom dozvolom i ugovorom o radu,
 - strancu produži rad nakon isteka važenja radne dozvole,

Zabrana rada na radnom mjestu kod poslodavca, kad:

- su neposredno ugroženi zaštita i zdravlje na radu,
- se ne koriste propisana sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu,
- radnik nije osposobljen za bezbjedan rad na radnom mjestu na kom radi,
- radnik radi na radnom mjestu sa povećanim rizikom, a ne ispunjava propisane uslove za rad na tom radnom mjestu kao i ako se nije podvrgao ljekarskom pregledu u propisanom roku,
- Korektivne mjere – otklanjanje nepravilnosti, obavještenje drugom nadležnom organu

Materijalni i procesni zakoni

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

ZAKLJUČAK

Mjere za unapređenje stanja u oblasti zaštite na radu kod zapošljavanja stranih državljana

- Usklađivanje i unapređenje zakonodavstva u oblasti zapošljavanja stranaca,
- Formiranje interesornog tijela (tim, grupa, komisija) koje bi se bavilo praćenjem stanja u oblasti zapošljavanja stranih državljana u Republici Srpskoj, analiziranjem stanja i davanjem preporuka i inicijativa prema drugim nadležnim organima u cilju unapređenja stanja,
- Dodatno jačanje i unapređivanje rada državnih i entitetskih organa zaduženih za postupanje i nadzor po propisima iz oblasti zapošljavanja stranaca, posebno u pogledu međusobne saradnje, usavršavanja zaposlenih i razmjene podataka,
- Jačati kapacitete poslodavaca koji zapošljavaju strane državljane u vezi sa komunikacijom i pojačanim nadzorom nad radom stranaca,
- Jačati kapacitete ovlaštenih organizacija za zaštitu i zdravlje na radu u poslovima zaštite i zdravlja na radu stranaca,
- Pojačan inspekcijski nadzora poslodavaca koji zapošljavaju strane državljane, posebno u rizičnim djelatnostima.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

**EUROPEAN
SAFETY
ENGINEER**

**PROGRAM STALNEGASTROKOVNEGAIZPOPOLNJEVANJA
IZ VARNOSTI IN ZDRAVJAPRI DELU**
Mednarodni seminar/spletni seminar:
**VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NAGRADBIŠČIH –
PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJAPRI DELU
TUJIM DELAVCEM**
**SAFETY ON THE CONSTRUCTION SITE
PROBLEM AND CHALLENGE OF FOREIGN WORKERS SAFETY**

**31.3.2023.
Banja Luka**

**ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU
ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI**

Miran Pavlič, Leon Vedenik

STROKOVNI PODATKI O AVTORJU

dr. Miran Pavlič, mag. var., dipl. var. inž.

Slovenija, Ljubljana
Univerzitetni klinični center Ljubljana
E-mail: miran.pavlic@kclj.si

Doktor managementa, magister varnosti, diplomirani varnostni inženir

38 let delovne dobe v privatnem in javnem sektorju.

Avtor več kot 100 bibliografskih enot.

Miran Pavlič se ukvarja s področjem varnosti in zdravja pri delu v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana, Slovenija od leta 1987. V Ljubljani je diplomiral kot varnostni inženir, magistriral s področja varnosti v Zagrebu in v Kopru doktoriral s področja managementa (varnosti pri delu). Dvajset let je bil predsednik Društva varnostnih inženirjev Ljubljana. Bil je soustanovitelj in podpredsednik Evropskega društva varnostnih inženirjev. Je sodni izvedenec za področje varnosti in zdravja pri delu, član slovenske mreže EU-OSHA, ter upravnega odbora Zbornice varnosti in zdravja pri delu. Med njegovo delo sodijo objave znanstvenih in strokovnih prispevkov ter aktivno sodelovanje na konferencah s področja varnosti pri delu. V R Sloveniji je prejel nagrado Fundacije Avgusta Kuharja za izjemni dosežek v stroki varnosti pri delu.

**VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH –
PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM**

STROKOVNI PODATKI O SOAVTORJU

Mr. sig. Vedenik Leon
Slovenija
leon.vedenik@gmail .com

Magister s področja varnosti, diplomirani varnostni inženir, varnostni inženir.

Dobitnik priznanja in nagrade fundacije Avgusta Kuharja za strokovno delo in izjemne dosežke v stroki varnosti in zdravja pri delu.

Več letne delovne izkušnje v privatnem in javnem sektorju.

Avtor več strokovnih in znanstvenih člankov.

Doktorand na podiplomskem doktorskem študijskim programom na Fakulteti za logistiko Univerze v Mariboru .

Zadnja leta je še posebej aktiven na področju raziskovanja varnosti in zdravja pri delu, saj aktivno (so)deluje na različnih dogodkih, posvetih, delavnicah, konferencah in ostalih institucijah, tako doma kakor tudi v tujini, vse to z osnovnim namenom ter ciljem systemskega vpeljevanja varnostne kulture, kot temelja celovitega sistema varnosti, tako v delovno kakor posledično tudi v bivalno okolje.

**VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH –
PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM**

VSEBINA

- Naslovni del
- Strokovni podatki o avtorjih
- Uvod
- Zakonodaja s področja tujcev v Republiki Sloveniji
- Zakonodaja s področja varnosti in zdravja pri delu v Republiki Sloveniji
- Zaključek
- Viri

**VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH –
PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM**

ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI

UVOD

Varnost je po pomembnosti druga človekova prioriteta, za zadovoljevanjem fizioloških potreb.

Varnost in zdravje ter dobro počutje pri delu so najvišja prioriteta v delovnem okolju in temelj trajne poslovne uspešnosti.

Učinkovito zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu brez nezgod pri delu, poklicnih bolezni in bolezni, povezanih z delom, je nacionalni interes in interes delavcev ter obveza delodajalcev.

Prizadevanje za dvig ravni kulture preventive v delovnem okolju mora postati skupna zaveza Vlade Republike Slovenije, socialnih partnerjev, podjetij in delavcev.

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH – PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM

ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI

Zakon o tujcih
(Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo,
95/21 – popr. in 105/22 – ZZNŠPP)

I. POGLAVJE

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se določajo pogoji in načini vstopa, zapustitve in bivanja tujcev v Republiki Sloveniji.

2. člen

(opredelitev pojmov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. Tujec ali tujka (v nadaljnjem besedilu: tujec), je vsakdo, ki nima državljanstva Republike Slovenije.

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH – PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM

ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI

Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev
(Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo)

I. poglavje

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

S tem zakonom se določajo pogoji za zaposlovanje, samozaposlovanje in delo tujcev ter s tem povezane naloge Republike Slovenije za urejanje in zaščito trga dela.

4. člen

(opredelitev pojmov)

Za potrebe tega zakona posamezni pojmi pomenijo:

10. tujec ali tujka (v nadaljnjem besedilu: tujec): oseba, ki nima državljanstva Republike Slovenije;

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH –
PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM

ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI

45. člen

(obveznosti do nadzornih organov)

Tuji delodajalec iz prvega odstavka 36. člena tega zakona mora med napotitvijo svojih delavcev v Republiko Slovenijo na kraju opravljanja storitve hraniti in na zahtevo dati na voljo nadzornemu organu pogodbo med naročnikom in izvajalcem storitve, potrdilo o opravljeni prijavi začetka izvajanja storitev in izvode pogodb o zaposlitvi (in njihov prevod v slovenski jezik) za vse napotene delavce, potrdila o njihovi vključenosti v sistem socialnega zavarovanja na podlagi zaposlitve v državi, kjer ima tuji delodajalec sedež, **ter listine s področja varnosti in zdravja pri delu (in njihov prevod v slovenski jezik).**

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH –
PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM

**ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU
ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI**

Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno
(Uradni list RS, št. 32/14, 47/15 – ZZSDT, 43/19 in 121/21 – ZJN-3B)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(splošno)

- (1) Ta zakon določa, kdaj se opravljanje dejavnosti ali dela šteje za delo na črno, kdaj gre za zaposlovanje na črno, kaj se šteje za omogočanje dela na črno in kaj je nedovoljeno oglaševanje. Ta zakon določa tudi dejavnosti in dela, ki ne štejejo za delo ali zaposlovanje na črno, in organe, ki nadzorujejo izvajanje določb tega zakona.

5. člen

(zaposlovanje na črno)

- (1) Prepovedano je zaposlovanje na črno, za kar se šteje, če delodajalec:

- nezakonito zaposli državljana tretje države.(5.al.)

**VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH –
PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM**

**ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU
ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI**

Zakon o varnosti in zdravju pri delu
(Uradni list RS, št. 43/11)

1. Člen

(uvodna določba)

- (1) S tem zakonom se določajo pravice in dolžnosti delodajalcev in delavcev v zvezi z varnim in zdravim delom ter ukrepi za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu.
- (5) Delodajalec zagotavlja varnost in zdravje pri delu v skladu s tem zakonom, drugimi predpisi in smernicami.

**VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH –
PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM**

**ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU
ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI**

2. člen

(veljavnost zakona)

- (1) Določbe tega zakona se uporabljajo v vseh dejavnostih za vse osebe, ki so navzoče v delovnem procesu.

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH –
PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM

**ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU
ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI**

II. TEMELJNA NAČELA

5. člen

(zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev pri delu)

- (1) Delodajalec mora zagotoviti varnost in zdravje delavcev pri delu. V ta namen mora izvajati ukrepe, potrebne za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev ter drugih oseb, ki so navzoče v delovnem procesu, vključno s preprečevanjem, odpravljanjem in obvladovanjem nevarnosti pri delu, obveščanjem in usposabljanjem delavcev, z ustrežno organiziranostjo in potrebnimi materialnimi sredstvi.

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH –
PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM

ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI

7. Člen

(načrtovanje ter varnost in zdravje pri delu)

- (1) Delodajalec mora pri načrtovanju delovnega okolja, delovnih prostorov, delovnih in tehnoloških postopkov, uporabe delovne in osebne varovalne opreme in uporabe nevarnih kemičnih snovi zagotoviti, da so bili upoštevani vsi vplivi na varno in zdravo delo delavcev ter da so okolje, postopki, prostori, oprema in snovi primerni in v skladu z namenom uporabe .
- (2) Delodajalec mora pri načrtovanju dela upoštevati duševne in telesne zmožnosti delavcev ter zmanjševati tveganja zaradi delovnih obremenitev, ki lahko vplivajo na varnost in zdravje delavcev pri delu.

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH – PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM

ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI

9. člen

(temeljna načela pri izvajanju ukrepov)

Delodajalec izvaja ukrepe iz 5. člena tega zakona tako, da upošteva naslednja temeljna načela:

- izogibanje nevarnostim ;
- ocenjevanje tveganj ;
- obvladovanje nevarnosti pri viru ;
- prilagajanje dela posamezniku z ustreznim oblikovanjem delovnega mesta in delovnega okolja, delovnih prostorov, delovnih in tehnoloških postopkov, izbiro delovne in osebne varovalne opreme ter delovnih in proizvodnih metod, še zlasti pa tako, da odpravlja monotono delo ter pogoje z vsiljenim ritmom dela in ostale zdravju škodljive okoliščine (humanizacija dela);
- prilagajanje tehničnemu napredku ;
- nadomeščanje nevarnega z nenevarnim ali manj nevarnim ;
- razvijanje celovite varnostne politike, ki vključuje tehnologijo, organizacijo dela, delovne pogoje, medčloveške odnose ter dejavnike delovnega okolja;
- dajanje prednosti kolektivnim varnostnim ukrepom pred individualnimi ;
- dajanje ustreznih navodil in obvestil delavcem .

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH – PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM

**ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU
ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI**

10. člen

(dolžnosti delodajalcev in pravice delavcev)

Vse dolžnosti delodajalca po tem zakonu in predpisih, izdanih na njegovi podlagi, so hkrati pravice delavca v zvezi z zagotavljanjem njegove varnosti in zdravja pri delu.

11. člen

(pravica do varnosti in zdravja pri delu)

Delavec ima pravico do dela in delovnega okolja, ki mu zagotavlja varnost in zdravje pri delu.

**VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH –
PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM**

**ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU
ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI**

12. člen

(dolžnosti delavcev)

- (1) Delavec mora spoštovati in izvajati ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu.
- (2) Delavec mora opravljati delo s tolikšno pazljivostjo, da varuje svoje življenje in zdravje ter življenje in zdravje drugih oseb.
- (3) Delavec mora uporabljati sredstva za delo, varnostne naprave in osebno varovalno opremo skladno z njihovim namenom in navodili delodajalca, pazljivo ravnati z njimi in skrbeti, da so v brezhibnem stanju.

**VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH –
PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM**

ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI

III. OBVEZNOSTI DELODAJALCA

19. člen

(obveznosti delodajalca)

Delodajalec mora zagotavljati varnost in zdravje pri delu v skladu z izjavo o varnosti z oceno tveganja zlasti tako, da:

- obvešča delavce o uvajanju novih tehnologij in sredstev za delo ter o nevarnostih za nezgode, poklicne bolezni in bolezni, povezane z delom, ter izdaja navodila za varno delo;
- usposablja delavce za varno in zdravo delo;
- zagotavlja delavcem osebno varovalno opremo in njeno uporabo, če sredstva za delo in delovno okolje kljub varnostnim ukrepom ne zagotavljajo varnosti in zdravja pri delu;
- z obdobjimi preiskavami škodljivosti delovnega okolja preverja ustrezne delovne razmere;
- z obdobjimi pregledi in preizkusi delovne opreme preverja njihovo skladnost s predpisi o varnosti in zdravju pri delu;
- zagotavlja varno delovno okolje in uporabo varne delovne opreme.

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH – PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM

ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI

17. člen

(ocenjevanje tveganja in izjava o varnosti)

- 1) Delodajalec mora pisno oceniti tveganja, katerim so delavci izpostavljeni ali bi lahko bili izpostavljeni pri delu, po postopku, ki obsega zlasti:
 - identifikacijo oziroma odkrivanje nevarnosti ;
 - ugotovitev, kdo od delavcev bi bil lahko izpostavljen identificiranim nevarnostim ;
 - oceno tveganja, v kateri sta upoštevana verjetnost nastanka nezgod pri delu, poklicnih bolezni oziroma bolezni v zvezi z delom in resnost njihovih posledic;
 - odločitev o tem, ali je tveganje sprejemljivo ;
 - odločitev o uvedbi ukrepov za zmanjšanje nesprejemljivega tveganja .

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH – PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM

**ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU
ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI**

26. člen

(uporaba nevarnih snovi)

- (1) Delodajalec sme dati nevarne kemične snovi v uporabo delavcem le, če so opremljene z varnostnim listom, v katerem je proizvajalec oziroma dobavitelj navedel vse varnostno tehnične podatke, ki so pomembni za ocenjevanje tveganja pri delu s temi snovmi, in če so zagotovljeni vsi varnostni ukrepi, ki izhajajo iz varnostnega lista.
- (2) Delodajalec mora zagotoviti varnostni list v slovenskem jeziku in izjemoma v tujem jeziku, v skladu s pogoji, ki jih določa predpis o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij.
- (3) Delodajalec mora, kadar je to potrebno, zagotoviti prevod varnostnega lista iz prejšnjega odstavka v jezik, ki ga delavec razume.

**VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH –
PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM**

**ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU
ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI**

39. člen

(pisni sporazum na skupnih deloviščih)

- (1) Na deloviščih, na katerih hkrati opravja dela dvoje ali več delodajalcev in samozaposlenih delavcev, morajo ti s pisnim sporazumom določiti skupne ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu.
- (2) Vsak delodajalec mora v sporazumu, iz prejšnjega odstavka določiti delavca za zagotovitev varnosti svojih delavcev.
- (3) Delodajalci morajo sporazumno določiti delavca, ki zagotavlja usklajeno izvajanje ukrepov, določenih s pisnim sporazumom.

**VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH –
PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM**

ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI

Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih
(Uradni list RS, št. 83/05 in 43/11 – ZVZD-1)

Kadar dela izvaja ali je predvideno, da bo dela na gradbišču izvajalo dva ali več izvajalcev, mora naročnik ali nadzornik projekta imenovati enega ali več koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu.

Pred začetkom dela na gradbišču mora naročnik ali nadzornik projekta zagotoviti izdelavo varnostnega načrta.

Pravilnik o programu in načinu usposabljanja koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu
na začasnih in premičnih gradbiščih
(Uradni list RS, št. 31/08)

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH – PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM

ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI

ZAKLJUČEK

Delodajalci, zlasti višje vodstvo, imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju visoke ravni varnosti in zdravja ter zadovoljstva pri delu v posamezni organizaciji, saj odločajo o tem, koliko pozornosti in sredstev bo organizacija namenila temu področju.

Predvsem višje vodstvo je tisto, ki opredeljuje in vpliva na kulturo varnosti in zdravja pri delu v podjetju ter na zadovoljstvo delavcev pri delu. Višje vodstvo delodajalca odloča, kako bo rangiralo in umestilo področje varnosti in zdravja pri delu v poslovno politiko podjetja. Vloga delodajalca in višjega vodstva mora iti dlje od doslednega izvajanja obvezujočih predpisov. Gre torej za zagotavljanje dobrega počutja delavcev v delovnem okolju.

Delavci imajo temeljno pravico, da delajo v urejenem delovnem okolju, kjer so tveganja za varnost in zdravje pri delu nadzorovana in obvladovana. Ker so prav oni izpostavljeni tveganjem, je njihovo sodelovanje na področju varnosti in zdravja pri delu nujno. Čeprav morajo delodajalci zagotoviti varno delovno okolje, pa morajo za lastno varnost in za varnost drugih oseb, ki pri delu prihajajo v stik z njimi, poskrbeti tudi delavci sami.

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH – PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM

ZAKONODAJA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU ZA TUJE DELAVCE V REPUBLIKI SLOVENIJI

VIRI

- Zakon o tujcih (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo, 95/21 – popr. in 105/22 – ZZNŠPP)
- Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo)
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11)
- RESOLUCIJA o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu 2018–2027 (ReNPVZD 18–27) (Uradni list RS, št. 23/18)
- Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih (Uradni list RS, št. 83/05 in 43/11 – ZVZD-1)
- Pravilnik o programu in načinu usposabljanja koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih (Uradni list RS, št. 31/08)
- <https://www.policija.si/delovna-podrocja/nadzor-drzavne-meje/pogoji-za-vstop-in-bivanje-tujcev> z dne 20.3.2023
- <https://www.ess.gov.si/delodajalci/zaposlovanje-tujcev-iz-tretjih-drzav/> z dne 18.3.2023

**VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA GRADBIŠČIH –
PROBLEMATIKA IN IZZIVI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TUJIM DELAVCEM**

**EUROPEAN
SAFETY
ENGINEER**

PROGRAM STALNOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA ZAŠTITU

Međunarodni seminar/ webinar:

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU

PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

SAFETY ON THE CONSTRUCTION SITE

PROBLEM AND CHALLENGE OF FOREIGN WORKERS SAFETY

31.3.2023.

Banja Luka

Provođenje mjera zaštite na radu za strane radnike državljanje trećih zemalja u Republici Hrvatskoj

Srećko Tot dipl.ing.rud.

STRUČNI PODACI O AUTORU

Srećko Tot, dipl.ing.rud.

Hrvatska, Čakovec

Državni inspektorat Republike Hrvatske, inspektor rada (zaštita na radu)

E-mail: srecko.tot@gmail.com

Stečeni stručni i znanstveni nazivi.

Diplomirani inženjer rudarstva

Radni staž.

30 godina

Stručni i znanstveni radovi. Istraživački projekti.

Članstvo i funkcije u stručnim organizacijama.

Udruga za promicanje zaštite ljudi u radnoj i životnoj okolini Međimurske županije

Stručna priznanja i nagrade.

Dobitnik priznanja za unapređivanje zaštite na radu za 2021. godinu Republike Hrvatske

Stručni i znanstveni interes.

Zaštita na radu

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

DRŽAVLJANIN TREĆE ZEMLJE je osoba koja nema državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije, a ima državljanstvo treće zemlje ili je osoba bez državljanstva .

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

ZAKONSKA REGULATIVA

Ustav Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 56/90., 135/97., 08/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10. i 05/14.)

Međunarodni ugovori (koji su sklopljeni, potvrđeni i objavljeni, prema Ustavu)

Zakoni

Zakon o zaštiti na radu ("Na rodne novine", broj 71/14., 118/14., 94/18. i 96/18.)

Zakon o radu ("Na rodne novine", broj 93/14., 127/17., 89/19. i 151/22.)

Zakon o strancima ("Na rodne novine", broj 133/20., 114/22 i 151/22.) (od 1. siječnja 2023. godine)

Zakon o državljanima država članica europskog gospodarskog prostora (EGP) i članovima njihovih obitelji ("Na rodne novine", broj 66/19., 53/20., 144/20. i 114/22) (od 1. siječnja 2023. godine)

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

ZAKONSKAREGULATIVA

.... te cijelim nizom pod zakonskih akata.

Pravilnik o izradi procjene rizika ("Na rodne novine", broj 112/14. i 129/19.)

Pravilnik o obavljanju poslova zaštite na radu ("Na rodne novine", broj 126/19. i 154/22.)

Pravilnik o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita ("Na rodne novine", broj 142/21.)

Pravilnik o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme ("Na rodne novine", broj 18/17.)

Pravilnik o sigurnosnim znakovima ("Na rodne novine", broj 91/15., 102/15. i 61/16.)

...

Kolektivni ugovori,

Hrvatske norme,

Upute proizvođača radne opreme i osobnih zaštitnih sredstava,

Autonomni opći akti poslodavaca

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

OSNOVNE DEFINICIJE I POJMOVI

- **STRANAC** je osoba koja nije hrvatski državljanin, a ima državljanstvo države članice EGP-a, Švicarske Konfederacije, državljanstvo treće zemlje ili je osoba bez državljanstva .
- **DRŽAVLJANIN DRŽAVE ČLANICE EGP-a** je osoba koja ima državljanstvo jedne od država članica EGP-a.
- **DRŽAVLJANIN TREĆE ZEMLJE** je osoba koja nema državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije, a ima državljanstvo treće zemlje ili je osoba bez državljanstva .
- **TREĆA ZEMLJA** je država koja nije država članica EGP-a niti Švicarska Konfederacija .
- **DOZVOLA BORAVKA** je isprava koju državljaninu treće zemlje na odobrenom privremenom ili stalnom boravku izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova (MUP) putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje, a koja mu omogućuje ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj sukladno navedenoj svrsi.
- **POSLODAVAC** je pravna ili fizička osoba koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili se koristi njegovim radom .
- **AGENCIJA ZA PRIVREMENO ZAPOSŁJAVANJE** koja je registrirana prema posebnom propisu i upisana u evidenciju ministarstva nadležnog za rad je poslodavac koji zapošļjava radnike radi ustupanja korisniku i koja pod uvjetima propisanim općim propisom o radu može zasnivati radni odnos s državljaninom treće zemlje te ga ustupiti drugom poslodavcu (korisniku) na temelju ugovora o ustupanju radnika, za privremeno obavljanje poslova .

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Zakon o zaštiti na radu

("Narodne novine", broj 71/14., 118/14., 94/18. i 96/18.)

12. Strani radnici

Provođenje zaštite na radu za strane radnike

Članak 54.

(1) Strani radnici moraju, uz uvjete propisane posebnim propisima, ispunjavati i uvjete propisane odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

OSNOVNE OBAVEZE POSLODAVACA IZ ZAŠTITE NA RADU

Poslodavac obavezan organizirati i provoditi zaštitu na radu i to u vezi:

- Organiziranje i provedba zaštite na radu
- Izrade procjene rizika na radu
- Osposobljavanja radnika za rad na siguran način i osposobljavanje i usavršavanje poslodavca i ovlaštenika
- Obavješćavanja i savjetovanja s radnicima/predstavnicima
- Poslovima s posebnim uvjetima rada
- Posebno osjetljive skupine radnika
- Sredstvima rada, radnom opremom i osobna zaštitna oprema
- Tehnologija rada i radni postupci
- Sigurnosnim znakovima, pisanim obavijestima i uputama
- Zaštita od požara i eksplozije, neposrednog i značajnog rizika, evakuacija i spašavanje
- Obveze poslodavca u vezi s pružanjem prve pomoći
- Zaštita nepušača, zabrana pijenja alkohola i uzimanja drugih sredstava ovisnosti
- ...

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

OSNOVNE OBAVEZE POSLODAVACA I ZAŠTITE NA RADU

Zakon o zaštiti na radu

("Narodne novine", broj 71/14., 118/14., 94/18. i 96/18.)

1. Organiziranje i provedba zaštite na radu

Opće obaveze poslodavca u vezi s organiziranjem i provođenjem zaštite na radu

Članak 17.

- (1) Poslodavac je obavezan organizirati i provoditi zaštitu na radu, **vodeći pri tome računa o prevenciji rizika te obavješavanju, osposobljavanju, organizaciji i sredstvima**.
- (2) Poslodavac je obavezan provoditi prevenciju u svim radnim postupcima, u organizaciji rada i upravljanju radnim postupcima, pri čemu mora osigurati radnicima najveću moguću razinu zaštite na radu.
- (4) Poslodavac je u organizaciji radnog procesa i povjeravanju poslova radniku **obavezan voditi računa o sposobnostima radnika koje mogu utjecati na zaštitu na radu**.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

PROCJENA RIZIKA ZA POSLOVE KOJE STRANI RADNICI OBAVLJAJU NA MJESTIMA RADA

Prema odredbi članka 18. Zakona o zaštiti na radu, **poslodavac je obavezan, uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu, procjenjivati rizike za život i zdravlje radnika i osoba na radu, osobito u odnosu na sredstva rada, radni okoliš, tehnologiju, fizikalne štetnosti, kemikalije, odnosno biološke agense koje koristi, uređenje mjesta rada, organizaciju procesa rada, jednoličnost rada, statodinamičke i psihofiziološke napore, rad s nametnutim ritmom, rad po učinku u određenom vremenu (normirani rad), noćni rad, psihičko radno opterećenje i druge rizike koji su prisutni, radi sprječavanja ili smanjenja rizika.**

Vežano za navedenu odredbu primjenjuje se Pravilnik o izradi procjene rizika (Narodne novine, br. 112/14. i 129/19.).

S obzirom na navedenu obvezu da procjena rizika mora biti dostupna radniku na mjestu rada i na propisanu obvezu obavješćivanja i savjetovanja s radnicima, **procjena rizika mora biti prevedena i dostupna stranom radniku na jeziku i pismu koje strani radnik razumije samo za poslove koje strani radnik obavlja.**

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

PROCJENA RIZIKA ZA POSLOVE KOJE STRANI RADNICI OBAVLJAJU NA MJESTIMA RADA

Ugovor o radu za **poslove** koje radnik obavlja na mjestu rada

Procjena rizika za **poslove** na mjestu rada

Osposobljavanje radnika za rad na siguran način za **poslove** na mjestu rada

Dozvola za rad i boravak za **poslove**

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

OSPOSOBLJAVANJE ZARAD NA SIGURAN NAČIN ZAPOSLOVE KOJE RADNIK OBAVLJA

Strani radnici moraju biti osposobljeni za rad na siguran način.

Osposobljavanje radnika za rad na siguran način provodi se u skladu s odredbama Pravilnika o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita ("Narodne novine", broj 142/21.).

Strani radnici koji nisu osposobljeni za rad na siguran način mogu raditi pod nadzorom radnika koji je osposobljen za rad na siguran način za poslove koje radnici obavljaju ali **takav način rada može trajati do 60 dana.**

Poslodavac je obavezan osposobljavanje za rad na siguran način provoditi na jeziku i pismu koji strani radnik razumije.

Neposredni nadzor rada stranog radnika koji nije osposobljen za rad na siguran način obavlja radnik osposobljen za rad na siguran način uz uvjet da posjeduje aktivno znanje jezika koji strani radnik razumije.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

OSPOSOBLJAVANJE ZARAD NA SIGURAN NAČIN ZAPOSLOVE KOJE RADNIK OBAVLJA

Pravilnik o osposobljavanju i usavršavanju iz zaštite na radu te polaganju stručnog ispita ("Narodne novine", broj 142/21.)

I. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Članak 3.

(1) Osposobljavanje radnika za rad na siguran način provode stručnjaci zaštite na radu zaposleni kod poslodavca, odnosno stručnjaci zaštite na radu II. stupnja zaposleni kod osobe ovlaštene za osposobljavanje radnika, u suradnji s poslodavcem odnosno neposrednim ovlaštenicima poslodavca kod kojeg se provodi osposobljavanje radnika.

...

(3) U postupku osposobljavanja radnika, pisani materijali i upute, kao i sadržaj zapisnika, moraju biti sastavljeni na hrvatskom jeziku, a za stranog radnika i na jeziku koji je stranom radniku razumljiv.

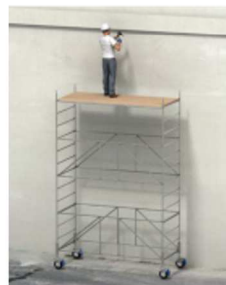

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

OSPOSOBLJAVANJE ZARAD NA SIGURAN NAČIN ZAPOSLOVE KOJE RADNIK OBAVLJA

Problem razumijevanja jezika od strane stranog radnika !!!

Korištenje vizualni materijali

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Problem razumijevanja jezika od strane stranog radnika !!!

Korištenje video materijala

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

ISPUNJAVANJE UVJETA ZA OBAVLJANJE POSLOVA S POSEBNIM UVJETIMA RADA

Strani radnici, koji obavljaju poslove s posebnim uvjetima rada sukladno odredbama članka 36. Zakon o zaštiti na radu ("Narodne novine", broj 71/14., 118/14., 94/18. i 96/18.) i [Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada \(Narodne novine, broj 5/84.\)](#), moraju ispunjavati i posebne uvjete glede dobi života, spola, stručnih sposobnosti, zdravstvenoga, tjelesnog i psihičkog stanja za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada.

Za poslove za koje je pod stručnom osposobljenošću propisana stručna sprema odgovarajućeg stupnja obrazovanja, dokazivanje se za strane radnike mora provesti u skladu s posebnim propisima o priznavanju inozemnih kvalifikacija (AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE, Nacionalni ENIC/NARIC ured) (Agencija za odgoj i obrazovanje) (Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih).

Obrazovne kvalifikacije izdane do 8. listopada 1991. godine na području SFRJ koja ne podliježe postupku priznavanja .

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

ISPUNJAVANJE UVJETA ZA OBAVLJANJE POSLOVA POSEBNIM UVJETIMA RADA

Pisani dokaz da strani radnik udovoljava uvjetima za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada izdan izvan Republike Hrvatske (npr. liječnička svjedodžba, uvjerenja i dr. dokaz kojim se dokazuje stručna osposobljenost i zdravstvena sposobnost u svrhu ispunjavanja uvjeta za poslove s posebnim uvjetima rada) **mora biti preveden na hrvatski jezik i latinično pismo**

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

ISPUNJAVANJE UVJETA ZA OBAVLJANJE POSLOVA POSEBNIM UVJETIMA RADA

Obaveza obavješćivanja radnika sukladno odredbama
članka 32. Zakon o zaštiti na radu ("Narodne novine", broj 71/14., 118/14., 94/18. i 96/18.)

(4) Poslodavac je **obavezan osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu** čija obvezna uporaba proizlazi iz procjene rizika.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

SREDSTVARADA, RADNA OPREMA I OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA

Pravilnik o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme ("Narodne novine", broj 18/17.)

Obavješćivanje radnika Članak 9.

- (1) Poslodavac mora osigurati radnicima odgovarajuće obavijesti i, ako je potrebno, pisane upute za radnu opremu koju koristi pri radu.
- (2) Obavijesti i pisane upute moraju sadržavati najmanje odgovarajuće sigurnosne i zdravstvene informacije o:
 - a) uvjetima korištenja radne opreme
 - b) predvidljivim neočekivanim situacijama i
 - c) iskustvu pri uporabi radne opreme, ako je to potrebno.
- (3) Radnici moraju biti upozoreni na opasnosti kojima su izloženi, radnu opremu koja se nalazi u radnom prostoru i na sve promjene koje na nju utječu, u mjeri u kojoj utječu na radnu opremu koja se nalazi u njihovom neposrednom radnom okruženju, čak i ako je izravno ne uporabljaju.
- (4) **Obavijesti i pisane upute moraju biti razumljive radnicima.**

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

SREDSTVARADA, RADNA OPREMA I OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA

Pravilnik o zaštiti na radu na privremenim gradilištima ("Narodne novine", broj 48/18.)

Članak 9.

- (1) Izvođač obavještava i izvještava radnike i njihove predstavnike na gradilištu, u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu, o svim:
 - 1) rizicima za sigurnost i zdravlje pri pojedinim radovima na gradilištu,
 - 2) mjerama zaštite na radu koje je poduzeo ili namjerava poduzeti na gradilištu.
- (2) **Obavijesti i izvješća moraju biti razumljiva radnicima na koje se odnose.**
- (3) Izvođač se u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu savjetuje s radnicima odnosno njihovim predstavnicima o svim pitanjima zaštite na radu na gradilištu, uz ravnopravno sudjelovanje radnika odnosno njihovih predstavnika.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Pravilnik o zaštiti na radu na privremenim gradilištima ("Narodne novine", broj 48/18.)

Članak 9.

(1) Izvođač obavještava i izvještava radnike i njihove predstavnike na gradilištu, u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu, o svim:

- 1) rizicima za sigurnost i zdravlje pri pojedinim radovima na gradilištu,
- 2) mjerama zaštite na radu koje je poduzeo ili namjerava poduzeti na gradilištu.

(2) **Obavijesti i izvješća moraju biti razumljiva radnicima na koje se odnose.**

(3) Izvođač se u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu savjetuje s radnicima odnosno njihovim predstavnicima o svim pitanjima zaštite na radu na gradilištu, uz ravnopravno sudjelovanje radnika odnosno njihovih predstavnika.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

Pravilnik o uporabi osobne zaštitne opreme ("Narodne novine", broj 5/21.)

Članak 11.

(1) Poslodavac mora pravovremeno i prethodno obavijestiti radnika o rizicima od kojih ga štite dodijeljena osobna zaštitna oprema.

(2) U postupku osposobljavanja radnika za rad na siguran način poslodavac mora teoretski i praktično osposobiti radnike za pravilnu uporabu osobne zaštitne opreme, a po potrebi i zorno pokazati način njene uporabe.

(3) Poslodavac mora osigurati da radnici namjenski koriste osobnu zaštitnu opremu i u skladu s preuzetim **uputama koje im moraju biti razumljive.**

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

SIGURNOSNI ZNAKOVI, PISANE OBAVIJESTI I UPUTE

Mjesta rada moraju biti uređena u skladu s osnovnim, posebnim i priznatim pravilima zaštite na radu.

Prema odredbi članka 53. stavka 1. Zakona o zaštiti na radu, poslodavac je obavezan na mjestima rada i sredstvima rada trajno postaviti sigurnosne znakove na vidljivom mjestu.

Obavijesti i upute na mjestima rada moraju biti na jeziku i pismu koje strani radnik razumije.

U slučaju **ako sigurnosni znakovi nisu dovoljni za djelotvorno obavješćivanje radnika i poslodavac je postavio pisane obavijesti i upute** o uvjetima i načinu korištenja sredstava rada, opasnih kemikalija, bioloških štetnosti te izvora fizikalnih i drugih štetnosti na radu, **navedene postavljene pisane obavijesti i upute moraju biti prevedene na jezik i pismo koji strani radnik razumije.**

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

SIGURNOSNI ZNAKOVI, PISANE OBAVIJESTI I UPUTE

Pravilnik o sigurnosnim znakovima opreme ("Narodne novine", broj 91/15., 102/15. i 61/16.)

POSEBNE OBVEZE POSLODAVCA

Informacije i upute za radnike

Članak 6.

- (1) Poslodavac mora radnicima osigurati odgovarajuće usmene ili pisane upute o značenju sigurnosnih znakova koji se upotrebljavaju pri radu te ih stalno izvješćivati o svim potrebnim mjerama u svezi s njihovom uporabom.
 - (2) U uputama poslodavac mora, **na radnicima razumljiv način**, opisati značenje znakova, posebice onih koji sadrže riječi, i način postupanja u uobičajenim i posebnim situacijama.
 - (3) Radnici se moraju pridržavati uputa poslodavca o načinu postupanja vezano za postavljene sigurnosne znakove te redovito izvješćivati poslodavca/ovlaštenika poslodavca o svim potrebnim mjerama u svezi s njihovom uporabom.
-

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

OSNOVNE OBAVEZE POSLODAVACA I ZAŠTITE NA RADU

Kada su strani radnici uključeni u proces rada domaćeg poslodavca – korisnika, onda je domaći poslodavac – korisnik odgovoran za organiziranje i provođenje zaštite na radu za te strane radnike.

Prilikom zapošljavanja stranog radnika u Republici Hrvatskoj, strani radnik koji radi na **temelju dozvole za boravak i rad, može raditi samo za onog poslodavca i samo one poslove za koje je dobio radnu dozvolu.**

Poslodavac mora za stranog radnika ispuniti sve obveze propisane Zakonom o zaštiti na radu i njegovim provedbenim propisima kao i za hrvatskog radnika.

S obzirom da je poslodavac obavezan organizirati i provoditi zaštitu na radu, **isto tako mora osigurati i to da dokumentacija za organizaciju i provođenje zaštite na radu vezana za rizike na mjestu rada i u vezi s radom stranog radnika bude dostupna i razumljiva stranom radniku.**

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

INFORMACIJE NA WEB STRANICAMA

UPUTE

O PROVOĐENJU ZAŠTITE NA RADU
ZA STRANE RADNIKE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Zagreb, travanj 2019. godine

[Upute o provođenju zaštite na radu za strane radnike](http://uznr.mrms.hr/upute-za-provođenje-znr-za-strane-radnike/)

<http://uznr.mrms.hr/upute-za-provođenje-znr-za-strane-radnike/>

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

INFORMACIJE NA WEB STRANICAMA

Zapošljavanje stranaca iz trećih zemalja prema novom Zakonu o strancima
<https://informatior.hr/strucni-clanci/zaposljavanje-stranaca-iz-trecih-zemalja-prema-novom-zakonu-o-strancima>

Rad stranaca <https://uznr.mrms.hr/rad-stranaca/>

Rad stranaca <http://psc.hr/rad-stranaca/>

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

INFORMACIJE NA WEB STRANICAMA

Pitanja ??? **Mišljenja i tumačenja zakonskih odredbi**

pisanim putem na adresu:

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
Uprava za rad i zaštitu na radu
Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo rada, mirovinskoga
sustava, obitelji i socijalne politike

elektroničkim putem, na e-mail: info@mrosp.hr.

Često postavljana pitanja: <https://mrosp.gov.hr/pristup-informacijama-16/najcesca-pitanja-i-odgovori/najcesca-pitanja-i-odgovori-12153/rad-i-zaposljavanje/zakon-o-zastiti-na-radu/5700>

Unapređivanje zaštite na radu: <http://uznr.mrms.hr>

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO - SLUŽBA ZA MEDICINU RADA: <http://hzzsr.hr/>

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

TEMA:

ZAŠTITA NA GRADILIŠTIMA U PRAKSI – POVREDE KAO POSLJEDICA NEDOVOLJNE PRIMJENE MJERA ZAŠTITE NA RADU

PODACI O AUTORU:

- *Nenad Stanišić, dipl. inž. zaštite na radu,*
- *40 godina radnog iskustva u struci,*
- *23 godine vještak u oblasti zaštite na radu i zaštite od požara,*
- *oko 250 vještačenih predmeta*

UVOD:

- ▶ *Očekivane opasnosti na gradilištima uglavnom se navode u Aktu o procjeni rizika, a i bez Akta, manje više, svima su nam poznate. Čim se spomene gradilište, odmah se sjetimo opasnosti od pada predmeta sa visine na radnika, odnosno pad radnika sa visine ili u dubinu. Nažalost, istina je da je najveći broj povreda zbog pada sa visine ili u dubinu, a zašto se dešavaju padovi, obrazložit ću u slijedećem izlaganju.*

POVREDE KOJE SE MOGU OČEKIVATI ZBOG PADA, ALI NISU ČESTE

- ▶ *Sreća je da svi propusti nemaju za posljedicu i povredu na radu!*
- ▶ *Rukovanje konzolnom dizalicom bez korišćenja zaštitnog pojasa sa užetom,*
- ▶ *Kretanje stubištem bez privremene zaštitne ograde,*
- ▶ *Kretanje neosvijetljenim ili nedovoljno osvijetljenim stubištem ,*
- ▶ *Stajanje na kraju (iza oslonca) improvizovane podnice "H" grede, između greda vidi se metalni oslonac,*
- ▶ *Rad na nepropisnoj skeli u pogledu i zaštitne ograde i podnica ,*
- ▶ *Neadekvatno zaštićeni liftni otvori;*

POVREDE KOJE SE MOGU OČEKIVATI ZBOG PADA, I ČESTE SU NA GRADILIŠTIMA

- ▶ *Korišćenje neodgovarajućeskele-prelazaka sa jednog dijela skele na drugi nepotpodnim dijelom,*
- ▶ *Kretanje skelom unazad ka čeonom dijelu bez zaštitne ograde i pad na zemlju,*
- ▶ *Pad zbog nepokrivenosti otvora na platformi,*
- ▶ *Pad radnika sa visine usljed udara crijeva za dopremanje betona. Uglavnom zbog kvara na pumpi, odnosno elemenata u sistemu dopreme betona crijevom,*
- ▶ *Pad zbog lomljenja doke (ploča za šalovanje) koja je služila kao podnica skele,*
- ▶ *Pad radnika sa etaže na donju etažu takođe zbog pucanja doke;*

POVREDE KOJE SE MOGU OČEKIVATI ZBOG KORIŠĆENJA NEADEKVATNE KORPE ZA PODIZANJE RADNIKA

- ▶ *Dotrajale podnice mogu prouzrokovati propadanje radnika, a naročito ako sa sobom nosi težak alat i (ili) materijal.*
- ▶ *Neadekvatni elementi kačenja korpe mogu prouzrokovati padanje sa kuke koja istu podiže.*

POVREDE KOJE SE MOGU OČEKIVATI ZBOG SPOTICANJA – ZAPINJANJA

- ▶ *Oštri elementi (ekseri), materijal za šalovanje ,*
- ▶ *Spoticanje o neuredno složene - razbacane građ.materijale namijenjene za šalovanje,*
- ▶ *Spoticanje (propadanjenoge) u otvore u ploči*

POVREDE KOJE MOGU NASTATI PRILIKOM RUKOVANJA SREDSTVIMA NA MEHANIZOVAN POGON NA GRADILIŠTIMA

- ▶ *Cirkulari,*
- ▶ *Prenosne brucilice, bušilice...,*
- ▶ *Mješalice za beton-malter,*
- ▶ *Motorne pile,*
- ▶ *Mašine za savijanje armature;*

SREDSTVA UNUTRAŠNJEG TRANSPORTA I GRAĐEVINSKE MAŠINE KAO MOGUĆI IZVORI POVREDA RADNIKA NA GRADILIŠTIMA

ZAKLJUČAK

- ▶ **Navedeni su primjeri propusta u primjeni mjera zaštite na radu a koji su uobičajeni na našim gradilištima. Kako riješiti te probleme? Ono što je sigurno svojim stalnim prisustvom na gradilištima to ne možemo jer je praktično nemoguće da u svakom momentu budemo uz svakog radnika. Jedan od načina je podizanje svijesti radnika, a naročito rukovodilaca u vezi sa zaštitom na radu. ZNAČI, STALNA EDUKACIJA RUKOVODILACA NA GRADILIŠTIMA MOGLA BI DATI REZULTATE! I, NARAVNO, KONTROLISATI DA LI IZVRŠAVAJU SVOJE ZAKONSKE OBAVEZE KAD JE U PITANJU PRIMJENA PROPISA IZ OBLASTI ZAŠTITE NA RADU!**

EUROPEAN
SAFETY
ENGINEER

PROGRAM STALNOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA ZAŠTITU

Međunarodni seminar/ webinar:
ZAŠTITA NA GRADILIŠTU
PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA
SAFETY ON THE CONSTRUCTION SITE
PROBLEM AND CHALLENGE OF FOREIGN WORKERS SAFETY

31.3.2023.
Banja Luka

PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAPOŠLJAVANJA STRANIH RADNIKA U HRVATSKOJ - ANALIZA AKTUALNIH TEKSTOVA U MEDIJIMA

dr. sc. Josip Taradi

STRUČNI PODACI O AUTORU

dr. sc. Josip Taradi

Doktor znanosti, zaštite na radu.
Magistar društvenih znanosti, u polju informacijskih znanosti i menadžmenta.
Magistar sigurnosti.
Diplomirani inženjer sigurnosti.

josip.taradi@european-safety-engineer.org

Ukupno 40 godina radnog staža, na poslovima sigurnosti i kvalitete.

Autor i suautor 180 znanstvenih i stručnih radova, od čega 7 monografija, a 58 radova rezultat su međunarodne suradnje.

Voditelj 10 istraživačkih projekata na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Predsjednik Europskog društva inženjera sigurnosti.

Predsjednik Međunarodnog organizacijskog odbora Konferencije „Management Safety - M&S“.

Istraživački interes: sigurnost, kvaliteta, menadžment poslovnih sustava, upravljanje informacijskim sustavima, upravljanje znanjem.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

SADRŽAJ

- Uvod
- Aktualni statistički podaci o zapošljavanju stranih radnika u Hrvatskoj
- Najzastupljenije djelatnosti u kojima se zapošljavaju strani radnici
- Potreba zapošljavanja stranih radnika
- Interes stranih radnika za zapošljavanje
- Problematika zapošljavanja stranih radnika
- Izazovi zapošljavanja stranih radnika
- Zaključak

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

UVOD

„Što nije objavljeno u novinama kao da se nije ni dogodilo.”

Što možemo saznati o problematici i izazovu zapošljavanja stranih radnika (u Hrvatskoj) analizom aktualnih tekstova na tu temu u medijima?

Foto: Hrvoje Jelavic/PIXSELL

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

„Rekordan broj stranih dozvola u 2022.: Najviše iz zemalja u okruženju i Nepalaca!”

25.1.2023., Ksenija Puškarić

<https://lidemedia.hr/biznispolitika/rekordanbroj-stranih-dozvolau-2022-najvise-iz-zemaljau-okruzenju-i-nepalaca-148385>

„U prošloj je godini u Hrvatskoj odobren **rekordan broj dozvola za boravak i rad za strane radnike**. U prošloj je godini tako na hrvatskom tržištu rada novo dozvolu dobili ili je pak produljilo čak **124.121** osoba što je za **42.166 dozvola više** nego što ih je izdano i produljeno u 2021. godini. Prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova (MUP), najveći broj dozvola za boravak i rad u 2022. godini izdan je državljanima **Bosne i Hercegovine, Srbije, Nepala, Sjeverne Makedonije i Kosova**.

U Hrvatskoj je tako radilo čak 36.783 državljana BiH, 19.176 državljana Srbije, 12.222 Nepalaca, 10.053 Makedonaca te 8.979 iz Kosova.

Zanimljivo da je tu statistiku usporediti s onom iz 2021. godini kad su državljani Bosne i Hercegovine imali 30.721 dozvola za rad, Srbije 13.579, s Kosova bili su treći po izdanim dozvolama sa 7.913 radnika, Makedonci sa 5.926 četvrti, a državljani Nepala peti sa 4.724 dozvola.

- **Najveći broj dozvola za boravak i rad u 2022. godini izdan je za graditeljstvo 53.772**, za turizam i ugostiteljstvo izdano je 32.306 dozvola, za industriju 16.932, sektor prometa i veza 7.336 te za poljoprivredu i ribarstvo 2.957. Najčešće dozvole za boravak i rad izdane za zanimanje **zidar**, konobar, tesar, radnik visokogradnje i kuhar - odgovorili su na Liderov upit iz MUP -a.”

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

„Rekordan broj stranih radnika u Hrvatskoj, sve više azijskih zemalja i Ukrajine”

16.12.2022.

<https://www.index.hr/vijesti/clanak/rekordan-broj-stranih-radnika-u-hrvatskoj-sve-vise-azijskih-zemaljai-ukrajine/2421727.aspx>

„Hrvatska je premašila brojku od 100.000 radnih dozvola za strane radnike, a **uzrok** toga su **velike demografske promjene** kroz koje Hrvatska prolazi, **sve manji broj mlađe generacije jer ona odlazi iz Hrvatske** te **odljev radne snage** s jedne, ali i **gospodarski rast** s druge strane (prema istraživanju tvrtke PickJobs o zapošljavanju stranih radnika).

Budući da je Republika Hrvatska početkom prošle godine **ukinula kvote za zapošljavanje stranih radnika** i predstavila **test tržišta rada** koji bi domaćim poslodavcima trebalo **olakšati pronalazak stranih radnika**, bilježi se sve veći priljev stranih radnika koji popunjavaju slobodna radna mjesta.

Većina poslodavaca koje je obuhvatilo ovo istraživanje ima samo **riječ hvale za strane radnike**. Radnici su **radišni**, disciplinirani, pouzdani i odani poslodavcu, jedino **trebaju malo duži period prilagodbe**, što je prirodno. U Hrvatskoj su u potrazi za boljim životom, ali i boljim prihodima, jer veliki dio zarade radnici šalju svojim obiteljima.

S obzirom na to da je glavni interes radnika koji poduzmu ovako dalek put zaraditi što veću plaću, **oni se jako trude asimilirati i napredovati u radu**. Oni su jednostavni ljudi koji rade za dobrobit svoje obitelji. Većinom govore engleski jezik pa je upravo iz tog razloga proces integracije puno jednostavniji za obje strane, i za poslodavca i za radnika.”

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

„Rekordan broj stranih radnika u Hrvatskoj, sve više azijskih zemalja i Ukrajine”

16.12.2022.

<https://www.index.hr/vijesti/clanak/rekordan-broj-stranih-radnika-u-hrvatskoj-sve-vise-azijskih-zemaljai-ukrajine/2421727.aspx>

„Istraživanje o zapošljavanju stranih radnika došlo je do zaključka da je **smještaj za strane radnike** svake godine sve kvalitetniji i da sve više tvrtki nudi **topli obrok**.

Poslodavci ipak nailaze i na određene **prepreke**. Dugo se čeka za dobivanje dozvole za boravak i rad u ljetnim mjesecima, a to predstavlja problem i za poslodavce koji trebaju radnike, ali i za radnike koji odustaju od posla.

Ponekad je stranim radnicima **teško dovesti obitelj i djecu u Hrvatsku** jer je teško uskladiti stalan i kvalitetan posao za muža i ženu u istom gradu/mjestu.

Ako se i cijele obitelji presele u Hrvatsku, dolazi do **problema** težeg upisa u dječje vrtiće i sl., iako se ti problemi rješavaju brže nego prije jer sada skoro svaka tvrtka ima iskustva sa stranim radnicima, piše HRT.”

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

„U Hrvatskoj je više od 115.000 stranih radnika, dovode ih 424 agencije za posredovanje”

9.1.2023., Gordana Grgas

<https://www.jutamji.hr/vijesti/hrvatska/hrvatskoj-je-vise-od-115-000-stranih-radnika-dovode-ih-424-agencije-za-posredovanje15293929>

Prilikom dovođenja i zapošljavanja stranaca ima i **neregularnosti**, potvrđuju u agencijama, Inspektoratu i MUP-u

„S rastom broja stranih radnika u Hrvatskoj prošle se godine dogodio **i pravi bum agencija za zapošljavanje**. Prema podacima Ministarstva rada aktivne su **čak 424 agencije za posredovanje pri zapošljavanju** (u evidenciju ih je 2022. upisano 135, a godinu ranije 88) te 448 agencija za privremeno zapošljavanje (prošle godine ih je upisano 160, a 2021. godine 90). **Uvoz** stranih radnika u Hrvatsku bez kvota startao je početkom 2021. i **procvjetao**.

Do medija dolaze i slučajevi da neke agencije od njih uzimaju **proviziju**, iako je to **protuzakonito**, kao i da ih **dio poslodavaca ne prijavljuje**, **isplaćuje im niže plaće** od onih koje su bile obećane, ili ih čak i **ne isplate**. Naravno, oni kad sklope ugovore o radu **imaju sva prava kao i domaći radnici**, ali koliko **uspješno mogu brodit kroz naš pravosudni sustav**, to nije teško zamisliti. **Dio takvih radnika pokušava otići dalje u druge zemlje EU** ili ostaje u Hrvatskoj jer za povratak kući nemaju novca.

Prema podacima MUP-a u 2022. **evidentirana su 362 strana državljanina** (s važećom ili isteklom dozvolom za boravak i rad) koji su **nezakonito** prelazili državnu granicu ili imali **nezakonit boravak**.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

19.3.2023., Marina Karlović Sabolić

<https://slobodnadalmacija.hr/vijesti/hrvatska/nekistraniradnicu-hrvatskoj-rade-u-katastrofalnim-uvjetimacak-bez-odgovarajucih-sanitarnih-cvorova-1273965>

„U Državnom inspektoratu potvrdili su nam da je inspekcija rada zaprimila predstavke stranih radnika iz tzv. trećih zemalja te da su po službenoj dužnosti obavljene inspekcijski nadzori, kako u slučajevima rada bez dozvole boravka tako i u slučajevima neprijavlivanja radnika na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje, neisplate plaća, pa i onih minimalnih, zakonom propisanih, neizdavanje potvrde o sklopljenom ugovoru o radu, neplaćanja prekovremenog rada, odmora i dopusta, te sklapanja ugovora o radu na određeno vrijeme protivno odredbama Zakona o radu.

Očekuje se da ćemo uskoro u Hrvatskoj imati 200 tisuća stranih radnika i zato treba postaviti jasna pravila. To nije samo pitanje zadovoljavanja potreba poslodavaca za radnom snagom, nego i dio šire migracijske politike.

Stranac dobije minimalnu plaću s kojom je zadovoljan, koja našem radniku nije dovoljna za pristojan život.

Stranom radniku poslodavac plati i smještaj na što naš radnik nema pravo.

Neki strani radnici u Hrvatskoj dobro su smješteni, a neki su, napominje ovaj sindikalni čelnik (Krešimir Sever), u katastrofalnim uvjetima, bez odgovarajućih sanitarnih čvorova, pogotovo kad je riječ o ženama.”

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

10.10.2022., Božena Maleković Oletić

<https://www.mnovine.hr/kolumna/straniradnicu-medimurjupo-brojnosti-su-treca-grupacijaiza-hrvata-i-roma/>

„Dogodilo se neočekivano. Međimursko gospodarstvo više ne bi moglo funkcionirati bez stranih radnika. U samo godinu dana njihov broj se udvostručio. S 2000 porastao je na više od 4000 stranaca koji rade na radnim mjestima za koja naši poslodavci više ne nalaze domaću radnu snagu. Stranci čine preko 10 posto radne snage u realnom sektoru. Od samog postotka jače je to da rade u segmentima proizvodnje koja bi bez njih stala.

Strani radnici u Međimurju po brojnosti su treća grupacija stanovnika iza Hrvata i Roma.

Svijet je odavno globalno selo i oni znaju da Hrvatska može biti dobra odskočna daska za platežno jače članice EU. Tome u prilog govore i statistički podaci. Čak 1.600 stranaca koji su u Hrvatskoj dobili radnu dozvolu ubrzo su ju raskinuli i krenuli dalje.

Međimurci neke poslove za novac koji se nudi u prerađivačkoj ili građevinskoj industriji naprosto ne žele raditi. Sreću ili veću zaradu traže drugdje. Međimurci su i ranije bili mobilni i nije im bio problem trbuhom za kruhom otići ni na druge kontinente, a kamoli u druge europske zemlje, pa je im je ulazak Hrvatske u EU samo olakšao odlazak.

Vrijeme kad su se domaći poslodavci mogli oslanjati na obilje domaće radne snage otišlo je u nepovrat.”

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

ZAKLJUČAK

Analizom aktualnih tekstova u medijima (objavljenih u tiskanim medijima i online portalima) na temu zapošljavanja stranih radnih radnika u Hrvatskoj može se izdvojiti sljedeća problematika i izazovi:

- Sve je veći **trend odlaska domaćih radnika** (državljana Hrvatske) na posao na zapad, čime se stvara **nedostatak radnika**.
- U Hrvatskoj u zadnjim godinama **značajno raste broj zaposlenih stranih radnika**.
- Strani radnici su u **većini iz istočnih zemalja regije i dalekih zemalja istoka**.
- **Najviše** zaposlenih stranih radnika u Hrvatskoj je u djelatnosti **graditeljstva**.
- Hrvatska je **ukinula kvote** za zapošljavanje stranih radnika, čime je broj zaposlenih stranih radnika **ovisan o potrebama tržišta radne snage**.
- Poslodavci u Hrvatskoj **zadovoljni su stranim radnicima**.
- **Agencije za zapošljavanje** imaju ključnu ulogu u dovođenju stranih radnika u Hrvatsku.
- Prisutna je **i problematika nelegalnog zapošljavanja stranih radnika** u Hrvatskoj i **kršenja radnih prava** (stranih) radnika.
- Velik broj stranih radnika u nekim sredinama u Hrvatskoj donosi **potrebu migracijske politike**.
- Strani radnici nakon zaposlenja u Hrvatskoj koriste i **moгуćnosti odlaska i zaposlenja u zapadnoj Europi**.

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

ZAKLJUČAK

19.3.2023.

<https://www.zagorjeinternational.hr/2023/03/19/ostatu-u-hrvatskoj-i-dovesti-svoju-obitelj/>

“Ostat ću u Hrvatskoj i dovesti svoju obitelj”

„Ovo je **Vinod Kumar**, 36-godišnji prvostupnik znanosti koji je iz glavnog grada **indijske države** Uttar Pradesh, Lucknowa, u Hrvatsku stigao prije godinu i dva mjeseca. Nije teško pretpostaviti zbog čega... Indija je druga najmnogoljudnija država svijeta, suncem okupanih plaža, snijegom prekrivenih vrhova, najmodernijih užurbanih gradova, ali i skromnih zaseoka bez struje i vode. Na početku našeg razgovora Vinod nam najjednostavnije, kako to i biva, objašnjava: “U Hrvatsku sam došao kako bi prehranio obitelj u Indiji”. Da bi riješio papire trebalo mu je tri mjeseca, no **kažećih problema nije bilo**”

„Za mene je **Hrvatska** “**med i mlijeko**”. Radio sam po Aziji, radio sam u Qataru i bolje je bilo nego u Indiji. Tamo cijene radnike koji žele raditi, a ima ih iz cijelog svijeta. Želio sam otići u **nekropsku zemlju** odlučio sam se za **Hrvatsku**. Hrvati su jako zauzeti i užurbani, vrijeme im je jako važno, jako su snalazljivi i ne čekaju ničiju pomoć, ne žele biti ovisni o državi. Čuo sam od prijatelja i na internetu da je u Hrvatskoj dobro i da ima posla za mene kaže Vinod koji u Lijepoj našoj radi **kakera mičar** iako je završio preddiplomski studij na sveučilištu, ali je po završetku radio u području građevine.”

„**Sviđaju** mi se hrvatske tradicije, slavljari **riječ** na koji Hrvati žive. Imaju doba **mindset** i znaju kako se snalaziti i živjeti dobro. Sve u svemu **jako mi se sviđa Hrvatska** **Planiram ostati u Hrvatskoj i dovesti svoju obitelj** svoju ženu i svojih pet kćeri da se ovdje školuju i nađu dobar posao ovdje. Cijela obitelj se bavi poljoprivredom. Kćeri imaju 15, 11, 10, šest, a najmlađa tri godine. Nemaju neke određene ciljeve pošto su još mlade, ali željele bi završiti dobru školu i naći posao da mogu dobro živjeti. **Planira** nam Vinod, kojeg u Indiji čekaju i majka i braća koje uskoro planira posjetiti.”

ZAŠTITA NA GRADILIŠTU - PROBLEMATIKA I IZAZOV ZAŠTITE STRANIH RADNIKA

THE EUROPEAN SOCIETY OF SAFETY ENGINEERS

www.european-safety-engineer.org